

ועדה לפאבק בנגע הסמים הפסוכנים

י"ב אלול תשפ"ו
25 אוגוסט 2026
סימוכין : 2026-0103-624

**דוח משיבה מספר 6 של הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים
שהתקיימה ביום ראשון, ג' באלול תשפ"ו (16.08.2026)**

השתתפו :	גב' לורה ורטון מר שבתאי עמדי גב' אווה שמש גב' כרמית ספיר וייץ	חברת הנהלה, יו"ר הוועדה נציג ציבור, מנהל החטיבה לקידום נוער לשעבר מנהלת התכנית לביטחון קהילתי ומערך החירום המינהלי נציגת ציבור, מייסדת עמותת 'מכורים לחיים'
לא השתתפו :	מר אריאל בזיז מר מיכאל הלברשטאם מר אריק וירצבורגר גב' ציפי זוסמן מר אסעד עוויס גב' אדווה מובשוביץ גב' יעל גבאי	חבר הנהלה חבר הנהלה ראש מינהל חינוך ממונה על קידום נוער מנהל בית ספר תיכון ראשדיה, במזרח ירושלים נציגת הרשות הלאומית לביטחון קהילתי סגנית ראש מינהל לשירותי רווחה ומנהלת מערך הרווחה
נכחו :	גב' יעל ביטון דה לנגה גב' רונית אחדות הכהן מר יוחנן ויצמן גב' טלי שונרי גב' שירה רז מר גיל טולפין גב' עידית מני-איקן גב' תמר גלבוע שאנן מר ידיד ברוך בר אשר סיגל מר לי-אור פנחס גב' אביגיל אלבז	משנה לראש העיר חברת הנהלה חבר הנהלה ממונה שלי"מ (שיקום, ליווי ומניעה), אגף רווחה מנהלת תחום ביטחון קהילתי, מנח"י מנהל תחום קהילה מנהלת מכון סאלד יו"ר מועצת הנוער והתלמידים של ירושלים סגן יו"ר מועצת הנוער מנחה מועצת הנוער העירונית נציגה במועצת הנוער העירונית

מזכירת הוועדה : אור בוזגלו

ועדה לפאבק בנגע הסמים הפסוכנים

لجنة الحرب على المخدرات | Committee war on dangerous drugs

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 פקס: 02-6297153

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ועדה לפאבק בנגע הסמים הפסוכנים

דברי פתיחה - גב' לורה ורטון, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה

1.

גב' לורה ורטון, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה, פתחה את הישיבה וברכה את הנוכחים.

גב' ורטון ציינה שני נושאים מרכזיים לדיון: פעילות מועצת הנוער העירונית והצגת דו"ח עמותת 'עלם'.

גב' ורטון הדגישה את המציאות המורכבת שבה נמצאים בני הנוער, על רקע המלחמה המתמשכת, האלימות, הפחד והחרדות, לצד קיצוצים תקציביים, וביקשה לבחון אילו מענים ופעולות נוספות ניתן לקדם עבור הנוער.

הסבר על סדנאות בתחום סמים ואלכוהול

2.

א. מר לי-אור פנחס, מנחה מועצת הנוער

מר לי-אור פנחס הסביר כי הרשות מתקשה לפקח ולאשר באופן פרטני את כלל הסדנאות והתוכניות שבתי הספר מזמינים, בשל היקף הפעילות והתקציבים. עם זאת, באמצעות תוכניות עירוניות ומימון ייעודי, הרשות יכולה לקדם מטרות ונושאים מועדפים ולעודד בתי ספר לאמץ תוכניות שהיא ממליצה עליהן.

ב. גב' אביגיל אלבז, נציגה במועצת הנוער העירונית

גב' אביגיל אלבז, הציגה את העלייה המדאיגה בשימוש באלכוהול ובקנאביס בקרב בני נוער, לצד הגידול במצוקה הנפשית על רקע הקורונה, המצב הביטחוני והמלחמות.

גב' אלבז הדגישה כי השימוש בחומרים משמש לעיתים כמנגנון התמודדות עם לחץ וחרדה, ולכן יש להתמקד בשורש הבעיה באמצעות מענים נפשיים, סדנאות מותאמות ושיח פתוח ולא שיפוטי, תוך שיתוף בני הנוער בגיבוש הפתרונות.

ג. גב' תמרה גלבוש שאנן, יו"ר מועצת הנוער והתלמידים של ירושלים

גב' תמרה גלבוש שאנן הסבירה כי מועצת הנוער פועלת לייצוג בני הנוער ולקידום יוזמות עבורם, באמצעות אירועים, הכשרות, סמינרים והדרכות. המועצה מאפשרת לבני הנוער לרכוש כלים ומיומנויות של יוזמה, תכנון והתנהלות מול גופים רשמיים, ובמקביל להשפיע על סביבתם ולתרום לקהילה.

פעילות עלם – גיל טולפין, מנהל תחום קהילה

3.

מר גיל טולפין הציג את פעילות העמותה עם בני נוער בסיכון ואת העלייה בשנים האחרונות בהיקף המצוקה, הנשירה הסמויה וההתנהגויות המסוכנות.

מר טולפין הסביר כי הקורונה, המלחמות, הבדידות, החרדה והאובדן חריפו את המצב, והשימוש בסמים ובאלכוהול משמש פעמים רבות כאמצעי להתמודדות עם מצוקה רגשית ולא רק כתופעת התנסות.

ועדה לפאבק בנגע הסמים הפסוכנים

لجنة الحرب على المخدرات | Committee war on dangerous drugs

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 Fax

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

ועדה לפאבק בנגע הסמים הפסוכנים

מר טולפין הדגיש כי המפתח להתערבות הוא איתור מוקדם ויצירת קשר עם מבוגר משמעותי שיכול לבנות אמון ולחבר את הנער לטיפול ולמסגרות מתאימות. וציין כי נדרש טיפול מערכתי ולא נקודתי, הכולל שיתוף פעולה ותכלול בין היתר, הרווחה, הביטחון הקהילתי והרשות המקומית, לצד תוכנית לאומית ארוכת טווח.

מצ"ב מצגת.

4. סיכום - גב' לורה ורטון, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה

גב' ורטון, חברת הנהלה ויו"ר הוועדה, סיכמה את הדיון והודתה למשתתפים על הדיון הפורה.

גב' ורטון הביעה את שאיפתה וכוונתה להדק את הקשרים הן עם מועצת הנוער והן עם עמותת על"ם, וכן לקדם את מעורבותם של שני הגופים עם פעילותו של מנח"י ותוכניותיו.

תמליל הישיבה מצ"ב והוא מהווה חלק בלתי נפרד מהדו"ח.

בברכה,

לורה ורטון
חברת הנהלה
יו"ר הוועדה

ועדה לפאבק בנגע הסמים הפסוכנים

لجنة الحرب على المخدرات | Committee war on dangerous drugs

כיכר ספרא 1, ירושלים 9100707 | טל: 02-6295723 Tel פקס: 02-6297153 Fax:

mazkir_haeir@jerusalem.muni.il

וועדת נגע הסמים המסוכנים עיריית ירושלים

16.8.2026

דברי פתיחה

• ד"ר לורה ורטון, יו"ר הוועדה וחברת מועצת העיר

הסבר על סדנאות בתחום סמים ואלכוהול

לי-אור פנחס,
מנחה מועצת
הנוער

שירה פרזם,
נציגה במועצת
הנוער העירונית

דו"ח לגבי
שימוש בסמים
ע"י בני נוער
מתחילת
המלחמה

גיל טולפין, מנהל תחום
קהילה בעמותת על"ם

עמותת על"ם עוסקת
בסיוע וליווי של בני נוער
וצעירים בסיכון

דברי סיכום

• ד"ר לורה ורטון

הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים – תמליל

מספר ישיבת וועדה : 6

מקום ההתכנסות :

תאריך ישיבת הוועדה : ג' באלול תשפ"ו (16.8.2026)

מזכירת הוועדה בדיון : אור בוזגלו

שעת תחילת הדיון : 16:00

שעת סיום הדיון : 17:09

התמליל נכתב ע"י חברת גולד וורק ולא עבר בדיקה או הגהה ע"י גורם כל שהוא בעיריית ירושלים

עיריית ירושלים וחברת גולד וורק עושים כל שביכולתם על מנת לייצר תמליל איכותי ובעל ערך. עם

זאת מודגש כי קריאה בתמליל צריכה להיעשות באופן מושכל תוך הבנה שיתכנו טעויות ו/או

השמטות מסיבות אובייקטיביות שונות.

גולד וורק תמלול והקלטה

גולד – וורק ת m g r ים

לורה ורטון:

אז שלום לכולם. אני שמחה לפתוח את הישיבה מספר 6 של הוועדה למאבק בנגע הסמים. היום ה-
16 באוגוסט, 2026, השעה ארבע וכמה דקות.

דוברת:

ג' באלול.

לורה ורטון:

מה?

דוברת:

ג' באלול.

לורה ורטון:

ג' באלול, בסדר, תודה. ויש לנו שני נושאים עיקריים על סדר היום. אחד זה הסבר על הפעילות של מועצת הנוער העירונית, ואני אשמחה מאוד שיש לנו פה נציגים. והנושא השני הוא הצגה של הדוח, המצגת של עלם, עמותת עלם, שתיתן לנו גם ראייה רחבה על מה שקורה בכל הארץ, אבל אני מקווה בין שני הדברים נוכל לראות מה המגמות הכלליות הארציות וגם מה עוד נוכל לעשות עם הנוער. אציין שמה שברור וידוע לכולם, שאנחנו בתקופה מאוד קשה של כמה שנים של המשך לחימה והרבה בין היתר אלימות באוויר ופחד וחרדות, אני חושבת שנשמע את זה עוד מעט על רמת ההחלטות של כולם. ויחד עם זה, בגלל המצב והעלויות וזה, היו גם לא מעט קיצוצים גם בתקציב הגיוני וגם בתקציבים בכלל.

דוברת:

סך הכל הגיוני.

לורה ורטון:

מה?

דוברת:

סך הכל הגיוני.

לורה ורטון:

כן, אבל זהו, במצב אחר, אם היה אירוע חד פעמי, רעידת אדמה, חס וחלילה משהו כזה, אז אחר כך אפשר להשקיע בשיקום והכל, ואנחנו בתהליך מאוד ארוך של משבר, ובגלל המשבר, למרות המשבר, עם המשבר, גם משבר תקציבי להרבה מהגורמים. מה שאני מציעה לפני שנתחיל, זה שנעשה איזה

סבב קצר, שנדע מי כאן. אני גם לא הזכרתי בתחילת הדיון שיש לנו פה גם יעלה ביטון דלנגה, היא חברה, חברה מועצת העיר, ומשנה לראש העיר. ויש לנו גם חברה מועצת העיר רונית כהן. ואת רוצה להגיד עוד משהו, תגידי.

יעל ביטון דלנג:

רק להגיד שקוראים לי יעל ביטון דלנג, ולא דלנגה.

לורה ורטון:

לא דלנגה.

יעל ביטון דלנג:

ויעלה זה שלי, ואני מאוד שמחה שאת קוראת לי יעלה, ולהגיד שאני קרימינולוגית במקצועי, זה באמת המקצוע הראשון שאפשר להגיד, ואני, אפילו התזה שלי בתואר שני לפני מיליון וחצי שנים, בתקופת הדינוזאורות והזה, אני באמת צוחקת, אז זה היה ממש, זה הדוקטורט, אני אומרת, היה אמור להיות, זה ההתנהגויות הציפוניות של בני נוער וההשפעה שלהם על נוער חוץ וחילופי, על ההשתלבות. ואני רק רואה כמה זה התדרדר מאז, כאילו, באמת, כשאמרת במשרד, דיברת, אז חשבת, ומצד שני אני אומרת יש איזו ניגודיות משועת בין החבורת בני נוער שאנחנו פוגשים, חבורות, וצעירים, וחיללים. באמת, אין בעולם כזאת מדינה עם אנשים כאלה, באמת. נכון או לא? ומצד שני, אתה יכול לראות גילויים כאלה קשים. אני אומרת, איפה, איפה נכשלנו? איפה בדיוק המקום שהוא שהזנחנו, שהשארנו מאחור כל כך הרבה אנשים. זה כל כך עצוב לי ואני ממש רוצה לקוות, לורה, שיבוא שינוי בקרוב.

לורה ורטון:

בואי נראה. בישיבה הקודמת, אני רק אציין שדנו בסדר יום של הוועדה ומה עוד אנחנו רוצים ויכולים לעשות, והעלינו שני נושאים, שאחד זה היה באמת פעולה מועצת נוער, ודבר שני, שנביא בישיבה הבאה, שתדעו, זה קשר עם קופות החולים, וכבר הצענו קשר עם, אני חושבת, שלוש הקופות העיקריות, ונביא אותן בפעם הבאה. אבל בואו נמשיך. רונית, רוצה להגיד?

רונית אחדות:

לא, אין לי מה להגיד.

לורה ורטון:

אוקיי, בסדר, תודה.

לורה ורטון:

וכן, זה,

שירה רז:

שירה רז, מנהל תחום ביטחון קהילתי, מנהלת הסיירות הורים בירושלים.

לורה ורטון:

תודה.

דוברת:

במינהל?

שירה רז:

חינוך. חינוך.

לורה ורטון:

כן, אוקיי, בבקשה.

ידיד ברוך:

אני ידיד, סגן יושבת ראש מועצת הנוער של ירושלים.

לורה ורטון:

שלום, יוחנן.

יוחנן ויצמן:

שלום.

לורה ורטון:

והנה נכנס, לפרוטוקול, יוחנן ויצמן, חבר מועצת העיר. כן.

ידיד ברוך:

בן 17.

יוחנן ויצמן:

ירושלמי?

ידיד ברוך:

רוב החיים.

לורה ורטון:

רוב החיים. אוקיי, בסדר, אני אקבל אותך כירושלמי.

ידיד ברוך:

בארץ רק ירושלמי, גרתי בחו"ל לתקופות.

לורה ורטון:

כן.

אביגיל אלבז:

אני אביגיל אלבז, דוברת מועצת הנוער. זהו.

לורה ורטון:

יופי. טוב שאת פה.

יעל ביטון דלנג:

לומדת ב?

אביגיל אלבז:

לומדת בחוות הנוער הציוני.

לורה ורטון:

תודה. כן.

ליאור פנחס:

אז אני ליאור, בן 29, אני מנחה של מועצת הנוער העירונית ירושלים. באתי ללוות את הנציגות
המדהימה שיושבת פה?

לורה ורטון:

יפה.

ליאור פנחס:

זהו.

תמרה גלעד שאנן:

אני תמרה, אני יושבת ראש מועצת התלמידים והנוער העירוני של ירושלים. אני עולה לכיתה י' בלידה, וירושלמית אסלי.

שבתאי עמדי:

אני שבתאי עמדי, מנהל קידום נוער לשעבר.

לורה ורטון:

תודה.

יוחנן ויצמן:

יוחנן ויצמן, כבר הצגת אותי, חבר מועצה.

יעל ביטון דלנג:

וזכיתי, וזכיתי,

לורה ורטון:

אוקיי.

יעל ביטון דלנג:

רק להגיד לשבתאי שאני זוכרת אותך, אמרתי שבתאי, אבל שבי, אתה לא זוכר אותי אולי, אני זוכרת אותך מאוד, לשכת הגיוס ירושלים, הרבה שנים, שש שנים היית בא עם האנשים, הילדים שלך, מה שנקרא, ונלחם עליהם שהם יתגייסו. אחר כך לימים, כשאני הייתי מורת דרך, עבדנו ומשהו.

לורה ורטון:

היי, מה שלומך, כרמית?

יעל ביטון דלנג:

ממש זוכרת אותך, לא יצאת מהראש.

לורה ורטון:

תודה, כן, ובדיוק,

כרמית ספיר:

שלום.

לורה ורטון:

בדיוק כרמית הגיעה, אני יכולה להציג אותה.

כרמית ספיר:

אהלן.

לורה ורטון:

כרמית וייס, שהיא חברה בוועדה, נציגת ציבור.

כרמית ספיר:

כן.

לורה ורטון:

את יוחנן הצגנו, ואני מאוד שמחה גם שעידית היא כאן פה, שהיא מנכ"לית של מכון סאלד. כן.

עידית מני-איקן:

אז אני באתי כי לורה הזמינה אותי, אבל להגיד שהנושא הזה מאוד מעניין אותי בשני כיוונים. קודם כל אנחנו עושים לא מעט מחקרים גם כיום על נוער והתנהגות סיכונית, ממה היא נובעת, הקשר בין חוסן והתנהגות סיכונית ואיך אפשר לעבור בעצם מהתנהגויות מסוימות ולפתח חוסן. אנחנו עוסקים גם בהתנהגות סיכונית ברחוב, אבל גם ברשת הרבה. וחלק מהגופים, כשחלק אולי יש פה נציגים, אבל בוודאי גם עשינו מחקר גם על עלם בתקופה מסוימת, אז זה עולם שלם, כולל מציאת פתרונות, מה אומר על זה המחקר היום, מה עושים בעולם בנושא הזה, יש עוד אזורים עם קשיים בעולם, מה אפשר ללמוד, מה אפשר לייבא ארצה. ודבר נוסף, בבית הכרם אני הקמתי סיירת הורים וראיתי מקרוב איך זה נראה ומה זה אומר, גם ברמה שהיה לנו ממש תחנה של טלגראס ממש ליד מועדון נוער, עד שהבנו לפי הריח מה קורה ואיך מתמודדים ואיך מכניסים בתי ספר. אז גם ראיתי חוץ מהמחקר, גם איך זה נראה. אז אני מאוד אשמח, אז קודם כל תודה, ואני מאוד אשמח לשמוע מה שיש לכם לומר, זה מאוד מאוד חשוב.

לורה ורטון:

יופי. כן, תודה.

גיל טולפין:

אני גיל טולפין, אני מנהל תחום קהילה בעמותת עלם, ואני ארחיב אחרי זה על העמותה.

לורה ורטון:

כן, יש לנו מצגת שלך שנציג. כן.

אור בוזגלו:

אני אור בוזגלו, אני מזכירת הוועדה.

לורה ורטון:

תודה.

אלון:

אני אלון, אני העוזר של לורה.

לורה ורטון:

תודה. אוקיי, אז מה שחשבנו לפתוח איתו זה באמת הסבר על הסדנאות בתחום הסמים והאלכוהול.
וליאור, אתה רוצה לפתוח?

ליאור פנחס:

קודם כל,

לורה ורטון:

אני רק אציג.

ליאור פנחס:

כמה מסכים, יאללה.

לורה ורטון:

כן, יש כמה. אוקיי, כן.

ליאור פנחס:

אז שלום לכולם, צהריים טובים. אני מקווה שארוחת הצהריים הייתה טעימה.

לורה ורטון:

כן.

ליאור פנחס:

קודם כל, תודה רבה ללורה שהזמינה אותנו, ותודה רבה לכל מי שנוכח פה. הנושא הזה אכן חשוב
גם לי בתור בן אדם בוגר, ובעיקר לנציגות הנערים והנערות שיש פה היום, כמו שאפשר לראות. אני

לא ארחיב יותר מדי, משתי סיבות, א', אני מעולם לא התנסיתי, אז אני לא יודע את החוויה. ב', אני לא נער יותר. אז שנייה לפני שאני מעביר את השרביט לאביגיל, שתדבר במקום שירה, אני רק רוצה להגיד שזה נחמד ומחמם את הלב לראות ועידה של העירייה שמתאספת סביב הנושא הזה. זה נושא שהוא באמת סוג של תרבות חברתית, כולם רואים אותו, כולם מודעים אליו, לא הרבה מתייחסים אליו ברצינות, או אם בכלל, ואפשר לראות את זה גם במסגרות פה בירושלים, אתנחתא בנים ואתנחתא בנות, אפשר ממש ללכת לשם ולראות איך זה משפיע על הנוער ועל החברה הישראלית. ואני חושב שזה נושא חשוב, ותודה רבה לכם שהזמנתם אותנו ונתתם לנו לדבר על זה.

לורה ורטון:

תודה, ותודה על העשייה שלהם. אביגיל, כן.

אביגיל אלבז:

שלום לכולם, אני אביגיל אלבז, אני לומדת בחוות הנוער הציוני, ואני עולה ל"י, היום אני משמשת כדוברת מועצת הנוער. קודם כל אני רוצה להגיד תודה רבה ללורה ורטון, שמי שלא יודע, היא הזמינה אותי גם לוועדה קודמת בנושא זכויות נשים, בנושא ספורט נשים וקידום נערות בספורט. אז תודה רבה, ותודה רבה לכל הנוכחים. בשנים האחרונות המציאות בישראל שוחקת ומורכבת עבור כולנו, משפיעה באופן ישיר ויומיומי על בני הנוער. מגפת הקורונה, המצב הביטחוני והמלחמות המתמשכות יצרו מצוקה נפשית עמוקה. לצערנו, במקום לפנות לאדם מבוגר או לגורמי טיפול, בני נוער רבים פונים לחומרים מסוכנים וממכרים. תופעת השתייה והשימוש בסמים בקרב בני נוער אינה חדשה, אך דוחות עדכניים מטעם עמותת עלם ומרכז המחקר והמידע של הכנסת מצביעים על זינוק חסר תקדים לצד ירידה מדאגה בגיל תחילת השימוש. בשנת 2020 כ-45% מבני הנוער דיווחו כי צורכים אלכוהול באופן כללי.

יעל ביטון דלנג:

כמה?

ליאור פנחס:

45%.

אביגיל אלבז:

45. הנתון היום עומד על כ-66%. זה זינוק של 21%. עוד אפשר לראות זינוק בצריכת הקנאביס בקרב בני נוער. בשנת 2020, אחוז בני הנוער הצורכים קנאביס עמד על כ-10%. היום הוא עומד על 22. כמות המשתמשים יותר מהוכפלה. נתון זה כמובן לא מפתיע לאחר למידה שאנחנו רואים זינוק במצוקה נפשית של בני נוער. ב 2020 דווח על כ 25 שמראים סימפטומים של מצוקה נפשית, כיום

מדווח לנו על 57%. שוב פעם, כמות שיותר מהכפילה את עצמה. הסדנאות והתקציבים שבעבר הושקעו בהם בשביל מניעת שימוש באלכוהול וסמים הם מבורכים וחשובים, אך כרגע הם מטפלים בסימפטום ולא בשורש הבעיה. השימוש בחומרים כבר מזמן עבר את שלב ה"סתם בילוי" או חיפוש הנאה. הוא הפך למנגנון התמודדות של בני הנוער עם המציאות, הלחץ והחרדה. לכן, אם ברצוננו ליצור שינוי אמיתי ולמגר את התופעה, הסדנאות והתגובות של העירייה חייבות להתאים למציאות בשטח. הסדנאות חייבות לשלב תכנים של סיוע נפשי ולהציע תחלופות בריאות ואפקטיביות למנגנוני התמודדות, ולא להסתפק רק בהסברה על כמה סמים ואלכוהול משתמשים. תלמיד ממוצע ששומע שהביאו לכיתתו סדנה למניעת אלכוהול וסמים, חווה מיד רתיעה ואנטיגוניזם. יש לנסח את המסרים בגובה העיניים, בשפה פתוחה ולא שיפוטית. אנחנו, בני הנוער, רוצים להיות חלק בלתי נפרד מהפתרון. כדי שזה יקרה, המענים של העירייה חייבים להגיע מתוך הקשבה אמיתית ומענה למצוקה הנפשית. תודה רבה לכם.

לורה ורטון:

תודה רבה לך.

יעל ביטון דלנג:

אני בוחרת בך.

אביגיל אלבו:

תודה רבה.

יעל ביטון דלנג:

פרופורציה רצינית.

לורה ורטון:

אולי לפני שנמשיך, רק אם אפשר, אחד מכם, אם תוכלו לתת לנו סקירה לגבי מועצת הנוער, כלומר כמה יש, איזה בתי ספר. את תוכלי להגיד כיו"רית.

תמרה גלעד שאנן:

אנחנו כרגע עומדים על כמעט 80 נציגים.

לורה ורטון:

80?

תמרה גלעד שאנן:

כן, המועצה גדלה מאוד בקדנציה שעברה. ואנחנו מייצגים יותר מחצי, נכון,

ליאור פנחס:

אהה.

תמרה גלעד שאנן:

בבתי הספר.

ליאור פנחס:

84, נראה לי בבתי הספר, בערך 45 בתי ספר במועצה.

לורה ורטון:

יפה.

יעל ביטון דלנג:

גם דתיים וגם [לא ברור] דתיים, ולא דתיים?

ליאור פנחס:

דתיים ולא דתיים.

דובר:

וגם תנועות נוער.

לורה ורטון:

אתם, המועצה מורכבת מנציגים, נציגות מבתי ספר ממלכתיים, ממלכתיים דתיים ותנועות נוער?

יעל ביטון דלנג:

והם כולם היו יושבי ראש בבתי ספר שלהם,

תמרה גלעד שאנן:

לא.

יעל ביטון דלנג:

או שזה יכול להיות גם סגן יו"ר?

דובר:

זה יכול להיות גם כמה, אני ותמרה לומדים באותו בית ספר.

יעל ביטון דלנג:

יפה.

לורה ורטון:

אוקיי. כן, סליחה.

תמרה גלעד שאנן:

המועצה בעצם אחראית על, כמו שקוראים כאן, ייצוג ופעולה למען הנוער. כלומר, פרויקטים, הכשרות בבתי ספר, באמת קשר עם הנוער. נניח, ב20.8, ביום חמישי הקרוב, הולך להיות דוכן של ציוד יד שנייה לנוער, פה בכיכר ציון. בעצם,

יעל ביטון דלנג:

שאתם יצרתם.

תמרה גלעד שאנן:

שנציגים מהמועצה יזמו. בעצם, העשייה באה מנציגים ומבני נוער שנמצאים פה, והיא מיועדת לבני נוער, בין אם זה אירועים, כמו שאמרתי, אירועים, הכשרות, סמינרים, הדרכות. בעצם זה מקום לנוער גם לקבל כלים וללמוד בו, כל הנציגים שיש לנו לומדים המון מעצם קיומה של המועצה, איך להתנהל בגופים רשמיים, איך ליזום, איך לתכנן פרויקט. אבל גם הם משפיעים על הסביבה שלהם, מגייסים את החברים שלהם למועצה, הם מצליחים לתרום למקום שממנו הם הגיעו.

יעל ביטון דלנג:

ומי הקצה בעירייה, ליאור?

ליאור פנחס:

מחלקת הנוער.

יעל ביטון דלנג:

עם מי?

ליאור פנחס:

צופית, ממונה על הנוער.

לורה ורטון:

צופית.

[מדברים ביחד].

לורה ורטון:

יפה. סליחה, את יכולה להציג את עצמך?

אווה שמש:

כן, סליחה על האיחור. אווה שמש, ממונה על ביטחון קהילתי, עיריית ירושלים.

לורה ורטון:

אה, אוקיי, בסדר. ואיזה מין, דיברתם על סדנאות, אפשר להסביר קצת מה, איזה פעולות יש בתחום ספציפי הזה?

אווה שמש:

הסדנאות היו סדנאות שנוצרו על ידי המועצה. אלה סדנאות מגופים חיצוניים שמועברות בבתי ספר. הם משהו די נפוץ, לי העבירו אותם. גם לכם, נכון?

לורה ורטון:

אני משערת.

ליאור פנחס:

זה בסדר. זה סדנאות של משרד החינוך, יש גם כאן של מנח"י, שמגיעים גופים, לרוב זה לא של משרד החינוך, אלא גופים חיצוניים בשיתוף פעולה עם משרד החינוך, ומעבירים סדנאות בכיתות. ויש גם מערכי שיעור של משרד שהמחנכות עצמן מעבירות.

לורה ורטון:

ומה דעתכם עליהם?

דובר:

זהו, חשוב להגיד רגע שיש הבדל,

לורה ורטון:

אני אשמח לשמוע, כן.

דובר:

זהו, יש הבדל בין הנחיות שבאמת המורים מעבירים בבית הספר לבין הסדנאות החיצוניות שנאמרו כאן. הסדנאות החיצוניות הן בעצם מועברות על ידי גופים, מוצאים על ידי מערכת גפן בלבד.

יעל ביטון דלנג:

שהמנהלים בוחרים.

דובר:

שהמנהלים בוחרים.

לורה ורטון:

כן.

יעל ביטון דלנג:

ללא שיתוף הנוער.

דובר:

נכון. עכשיו, יש הרבה מאוד מהגופים האלה, בין אם יש להם אג'נדה מסוימת, או בין אם הם פשוט כבר לא מתאימים לשכבת הגיל, שבאמת, כמו שנאמר פה, המנהלים בוחרים, ולכן התוכן כבר פחות אפקטיבי. אז חשוב לשים לב שלא כל סדנה שמועברת על ידי ספק חיצוני היא בעצם סדנה שהיא באמת רלוונטית ומגיעה לשורש הבעיה. אז חשוב להבדיל.

לורה ורטון:

ואין איזה תהליך של התייעצות?

דובר:

לא. מערכת גפן ספציפית, זה בטוח שאין.

דובר:

לא יודע אם צריך להסביר. מערכת גפן, בית הספר למעשה מקובל תקציב ממשד החינוך, תקציב של נגיד 10,000 שקלים, והוא יכול ב 10,000 שקלים האלה, שהם מיועדים לשימוש ספציפי במערכת גפן, לבחור ספקים שיבואו ויעבירו סדנאות, פעילויות, שיעורים וכדומה, לנוער בבית הספר. עכשיו, בחזקת המנהל, אם אני לא טועה, זה רק בחזקת המנהל עכשיו, רק בחזקת המנהל להחליט איזה ספק בעצם מגיע ואיזה ספק לא, ולא נדרש מהם שום התייעצות, לא עם הצוות החינוכי, לא עם

יועצים, בהחלט לא עם הנוער. יש פה איזושהי סמכות יתרה אפילו הייתי קורא לזה, כי אין פה מעורבות של מישהו חיצוני, אין פה מעורבות של תהליך של ביקורת, משהו.

לורה ורטון:

ויש סיכוי להכניס כזה דבר, מערכת של התייעצות, לפחות בנושאים האלה?

ליאור פנחס:

אני אגיד שיש, כל מה שבית ספר מזמין מאושר על ידי הרשות. היכולת לאשר אמיתי את הדבר היא נמוכה מאוד, כי בסוף, אתה אומר עשרת אלפים, זה מאות אלפי, וזה כל פעם שברירים של דברים, וזה תוכניות קטנות כתוכניות גדולות, ובסוף היכולת לאשר כל שבריר של סדנה על ידי הרשות היא אפסית. כאילו, זה הרבה פעמים אישור שהוא, אני לא אגיד חותמת גומי, כי כן יש בקרה על הדברים, אבל מאשרים את התוכניות הגדולות, מה שהם, דברים, הרשות לא יכולה להיכנס אליהם, אם לקחנו סדנה של שעה נקודתית כזו או אחרת. הרשות יכולה, וזה כבר סיפור אחר, לעשות תוכניות עירוניות, וזה מנח"י יודעים לעשות יפה מאוד במקומות מסוימים, ואז הם בוחרים תוכנית שבה הם נותנים איזשהו מימון בנוסף למימון הבית ספרי, ואז הם דוחפים קדימה את האג'נדה הנבחרת, וזה מנח"י דווקא, אני חייב להגיד,

יעל ביטון דלנג:

הם עושים את זה?

ליאור פנחס:

עושה את זה,

דובר:

אחלה.

ליאור פנחס:

יפה מאוד אפילו. כן, בהשוואה גם לרשויות אחרות, זה,

דובר:

כן, בנושא הזה ספציפית זה פשוט לא מבוקש. לא יודע אם יש תוכניות או לא, אבל

לורה ורטון:

זאת אומרת, מה שמנח"י,

דובר:

מנח"י זה עובד, אבל בתחום של סמים ואלכוהול לא היה לי סוג כזה.

ליאור פנחס:

כן, לאו דווקא על תוכניות של סמים ואלכוהול, על תוכניות שהן באג'נדה, שהן הרבה פעמים תוכניות מצוינות, או קידום, איזשהו קידום חינוכי לימודי, ולא דווקא בנושא הספציפי הזה. אבל שוב, ברגע שיש בחירה ויש השקעה תקציבית מטעם הרשות, זה מדרבן הרבה פעמים בתי ספר לקחת דברים שהומלצו על ידי הרשות.

יעל ביטון דלנג:

אהה. מה אתם חושבים על הסדנאות האלה?

דובר:

לדעתי, כמו שאביגיל אמרה, הבעיה המרכזית בהם, שזה מאוד כאילו ברמה גבוהה יוצר אנטגוניזם, שמבוגר שאתה לא מכיר בא אליך ואומר לך, סמים זה רע, אל תעשה סמים. לא חושב, אני לא עושה סמים, אבל אני לא חושב שזה בגלל מבוגר מבחוץ בא ואמר לי, סמים זה רע, אל תעשה סמים. פה יש איזשהו תהליך מעמיק וארוך שמסביר מה הסמים עושים, מה ההשפעות הרעות לזה, גם בגובה העיניים. שזה לא יהיה איזושהי הרצאה חיצונית, אני מכיר הרצאות חיצוניות, אני מאוד אוהב ללמוד, אבל כשאומרים לי הרצאה חיצונית, הרצאה חיצונית, הדבר הראשון שאני עושה, אני מנסה למצוא איך אני יוצא מההרצאה הזאת, כי אין לי כח לשבת שלוש שעות בהרצאה. ראיתי שזה בגובה עיניים, בסדנאות מותאמות, הן לא ארובות מדי.

יעל ביטון דלנג:

יש לך דוגמה למשהו ש, לכם, משהו שעבד, שחשבתם שזה היה אפקטיבי?

דוברת:

כן, בהחלט. בבית הספר שלי, בחטיבה, היו סדנאות שבעצם קבוצה נבחרת של התלמידים מהשכבה יצאה, למדה על הנושא, ואז העבירה מערך שיעור לכיתה.

יעל ביטון דלנג:

למידת עמיתים.

דוברת:

בדיוק. משהו שדמה קצת לג'ייקסו. ובעצם, אני חושבת שנאמרו כמה מילים על אנטגוניזם וגובה העיניים, ובאמת הבעיה בנושא הזה היא הנגישות. כלומר, כשיש הרצאה או מגורם חיצוני וגובה, אפילו אם זה המורה, יש משהו מאוד לא נגיש, שוויה בצורה הפוכה לכמה שסמים וחומרים אחרים נגישים לנוער. אז זאת באמת הנקודה.

דוברת:

זה מחזיר אותנו לעניין סוכני השינוי שדיברנו עליו בישיבה הראשונה או השנייה.

דובר:

יותר מזה, נוגע לזה, סליחה.

לורה ורטון:

כן, כן, בבקשה.

דובר:

נזכרתי תוך כדי כי נאמר פה מה כן עובד, מה לא עובד, וגם ידיד פה ציין שזה קצת יצא את אנטגוניזם, וזה נכון? אז זה זרק אותי לתוכנית בשם dare, שנזכרתי בה.

לורה ורטון:

איך?

דובר:

dare. וזה היה בארצות הברית.

לורה ורטון:

אה, dare, dare,

דובר:

כן. drug abuse resistance education, שבעיקרון שוטרים היו מגיעים לבתי ספר, ממש סוג של drill sergeant, ממש כאילו כמו קצינים בטירונות, היו מנסים לחוקק לזיכרונות הילדים כמה סמים זה רע. לא רק שזה לא היה אפקטיבי, זה אפילו, אני חושב, היה אנטי-אפקטיבי, אנשים התגרו להשתמש בעצם בסמים יותר. אז אני חושב שאולי, ואולי אני קופץ פה, אני לא יודע, יכול להיות, אם תרצו לעשות איזשהו שיתוף פעולה בין תוכנית עירונית עם מועצת הנוער, שהנוער בעצם יביא את עצמו, יעץ מה יהיה יותר אפקטיבי, מה יהיה פחות אפקטיבי, וכי מי יודע מה יהיה בשביל הנוער אם לא הנוער.

ידיד ברנד:

אני אוסיף רק, כי הזכרת לי, שוב, כשדיברת על ארצות הברית, אמרתי קצת מקודם, למדתי בארצות הברית לתקופות, האחרונה היה כשהייתי כיתה ח' ארבע שנים, הייתי שם שנה וחצי, ושמה דווקא כן עברתי סדנה טובה על סמים. ובאה, זה היה בגובה העיניים ולא בהרצאה, אחות של הבית ספר ממש באה, ישבה איתנו עם הכיתה, היינו ז' ח' ביחד, ספר יהודי קטן, 15 תלמידים, לא הרבה, והיא פשוט סיפרה לנו על התיכון שלה ועל איך שחברה שלה לקחה סמים.

דוברת:

חווייה אישית.

ידיד ברוך:

חווייה אישית. ברגע שזו לא הייתה הרצאה, גם תכלס רוב בני הנוער נתונים של כמה סמים זה קשה, זה לא נדבק.

יעל ביטון דלנג:

מה לדעתך כן?

ידיד ברוך:

הסיפור שהיא באה, אמרה לנו, חברה שלה יום ראשון בקולג' השתכרה,

דוברת:

סיפור אישי.

ידיד ברוך:

מצאו אותה זרוקה באמבטיה איפשהו. סיפור כזה, אני חרוט לי בזיכרון כבר 4–5 שנים מאז, אני זוכר את הסיפורים שהיא סיפרה לי באותו יום, ואני בחיים לא עושה סמים, כי אני זוכר מה היא עשתה, אפילו לא עושה סמים, לא, נכון, אלכוהול אולי כן אשתה, אני לא אלך ואשתכר סתם.

דובר:

זה לא הפורום.

יעל ביטון דלנג:

הגזמת, הם חיים פה.

ידיד ברוך:

חיים פה, אני מדבר פרקטית.

יעל ביטון דלנג:

כן.

ידיד ברוך:

אני, בזכותה, היא גם לא אמרה אל תעשו סמים, היא אמרה תעשו את זה כמו שצריך, באישור הורים, שזה יהיה מלווה, עשו רק עם חברים שאתם סומכים עליהם. אתם יודעים, ברגע שזה היה שיחה ממש שבו היא סיפרה לנו ונתנה לנו לשאול שאלות. אני זוכר שהיה משהו שלא הבנתי בסיפור, וביקשתי ממנה להרחיב והיא הרחיבה. ברגע שזה היה ממש, גם קבוצה מצומצמת, לא היינו 200 אנשים כמו שמעבירים בימינו בבתי הספר, היינו קבוצה מצומצמת, 20-30 תלמידים, זה היה שיחה, ברגע שזו שיחה אמיתית, כנה, זה נחקק בזיכרון.

יעל ביטון דלנג:

אני חייבת להתחבר, לורה, כשהייתי נערה ממש צעירה, לפני תקופת הדינוזאורים, היה סיפור שממש, אני זוכרת עד היום את הכמה אימגים מהסרט על בילי הולידיי. את זוכרת?

לורה ורטון:

לא.

יעל ביטון דלנג:

בילי הולידיי, זה שם הסרט. אני אומרת לכם, ואז חילקו לנו באמת, ביסודי, שתבינו, זה היה ביסודי, זה לא היה כזה נפוץ, זה היה נראה לי בשמיים בכלל, מה זה, סיגריות זה היה מפחיד. אבל אני זוכרת שחילקו לנו ברושור כזה, ויש שם את התמונה שלה, אז זה קצת איזה, שהיא מאוד יפה הייתה, ומאוד כזה היפית וזה, ועם הפרחים, ותקופת הפרחים, וליד זה, כזה מטושטש כזה, הדמות שלה, מה שקרה לה, היא נפטרה בסוף ממנת יתר, וזה היה כאילו. עכשיו, מאז היו עוד סיפורים של סלבס שמתו ממנת יתר וזה. אבל בילי הולידיי, הסיפור של הסרט עליה, סיפור אישי, זה, אני ממש חושבת שעל זה צריך לעבוד, להביא אפילו, הרי יש את האלה שבאים ומספרים שהם נגמלו.

לורה ורטון:

כן.

יעל ביטון דלנג:

האסירים, איך זה נקרא?

דוברת:

הסיפור האישי.

יעל ביטון דלנג:

לא, אבל יש איזו תוכנית של שירות בתי הסוהר, זה חלק מהשיקום של האסירים,

לורה ורטון:

לספר.

יעל ביטון דלנג:

שבין היתר הם מספרים את הסיפור הזה שלהם, הם כבר נגמלו, זה אנשים שנגמלו בשמונת הצעדים וכל זה, וגם זה מאוד חזק. לדעתי, למרות שזה כאילו נתונים קצת, אבל זה סיפור אישי, אולי הרחק מדי. אני שואלת אתכם, האם זה לא רחוק מדי?

דובר:

אפשר לבדוק.

יעל ביטון דלנג:

כי הרי אתה מסתובב פה ברחוב יפו, אתה גונב Wi-Fi חופשי, זאת אומרת, אני מתכוונת לכולם עילויים, כולם מעשנים, אתה עובר, אתה יכול לעשן פסיבי ואקטיבי אם אתה רוצה. אז השאלה האם מכור נקי זה לא רחוק מדי, זה כאילו הרדקור, ואני חושבת שמשתמשים גם צעירים בגיל שלכם וגם יותר מבוגרים,

ידיד ברוך:

לא סיפרתי על מישו מכור, מישו אמר חברה טובה שלה הכי חננה שיש, פעם אחת עשתה טעות, פעם אחת לקחה את זה הרבה מדי.

לורה ורטון:

כן.

יעל ביטון דלנג:

אז דיברתם על מה, ואותי מעניין לשמוע מכם מי יכול באמת להגיע אליכם, מי יפתח אצלכם קשב. עכשיו אתם, אתם החשודים המיידים, זה לא חוכמה, כי אתם כאן. אני רוצה חברה שהם קצת פחות סקרנים ומגויסים, שמה דעתכם, מי יכול להגיע לליבם, לפתוח להם צוהר אל הלב ואל הראש, שהם יבינו שהם במדרון, שאין דבר כזה באמת, באמת באמת, אין דבר כזה סמים קלים, ומדי פעם דוקטור, וקצת קטמין במסיבה, ואם אני מערבב את זה עם מיץ גת, אז בסדר, אז יגרדו אותי למחרת.

דוברת:

ואני אעצור, כשאני אחליט לעצור אני אעצור, זה לא נכון.

יעל ביטון דלנג:

בדיוק.

דוברת:

ואני חושבת שהדרך הכי קלה היום להגיע לבני נוער זה דרך הרשתות החברתיות. ואת מי אנחנו רואים הכי טוב ברשתות החברתיות? סלבריטים. אם אנחנו מקדמים נושא, משהו, רשת חברתית יכולה להגיע להמון בני נוער. זה לא סוד. היא מגיעה לאלפי אנשים ביום.

יעל ביטון דלנג:

מצוין.

דוברת:

את מביאה אנשים מוכרים, יוצאי האח הגדול לדוגמה, או שחקני כדורגל, מדברת איתם, עושה איתם שיחה, תעשו זה וזה, קמפיינים נגד שימוש בסמים, ככה אנחנו מצילים ילדים, בני נוער.

יעל ביטון דלנג:

דוברת או לא דוברת?

לורה ורטון:

השאלה היא איך,

יעל ביטון דלנג:

צודקת.

לורה ורטון:

זאת אומרת, מי יוכל ליזום כזה דבר, אם העירייה יכולה. אני שואלת גם חלק מהשאלות, סליחה, אני לא הצגתי, אם את יכולה להציג את עצמך, אני צריכה להציג רק לפרוטוקול וזה.

טלי שונרי:

טלי שונרי, [לא ברור].

דובר:

אגף הרווחה, אולי אפשר גם עם אותות. את מכירה את אותות?

דוברת:

כן.

דובר:

אז אפשר אולי באמת להביא חלק מהנערים שנמצאים אצלנו, לעשות איזושהי תוכנית, גם שיקום בשבילים, גם למען סוג של ירא ויראו בבתי הספר, כי זה גם עולה על מה ש, מה שמד?

כרמית ספיר:

כרמית.

דובר:

זה גם עולה על מה שכרמית אמרה, שבגובה העיניים זה לא רחוק מדי, זה כאילו כמעט בני גילם שעברו כבר את הדברים האלה, ואולי אפשר גם זה, זה סוג של אופציה. שוב, כמובן, בהסכמה של כל המערכת, שום ילד מאחורי הדלת.

יעל ביטון דלנג:

מה עם עמותות, תנועות נוער, איפה זה נמצא שם?

דובר:

זה לגמרי, תנועות נוער זה דרך באמת חשובה, וגם זה משהו שאתם רואים, להכניס ערכים ולהכניס דברים, ולגמרי, אפשר להכניס דרך מחלקת הנוער, יש ממש עוד תנועות לנוער. אני אגיד אבל שחלק משמעותי מבני הנוער שכן לוקחים סמים, בעיקר סמים קשים גם, זה דווקא חבריה שהם לא בתנועות הנוער. תנועות הנוער בירושלים, אני לא זוכר מה המספרים האחרונים, בערך 40% מבני הנוער.

לורה ורטון:

זה המון.

דובר:

זה המון, אולי אפילו פחות. יש לנו מגוון של תנועות נוער, תנועה אחת שהיא בירושלים ספציפית, כולם מאוד מגוונים. אבל זה חשוב, אבל חייב,

דוברת:

זה מעניין מה שאתה אומר, כי זה נותן תקווה דווקא.

דובר:

נכון.

דוברת:

כי זה נתון ל,

לורה ורטון:

זה עוד דחיפה, עוד סיבה שהעירייה צריכה לפעול יותר.

דובר:

כן, אבל כמו כל הדברים, חשוב גם להתמקד בבלתי פורמלי אבל גם בפורמלי. לדעתי, לענות לשאלה שלך, כרמית, לדעתי הדרך המשמעותית והכי חשוב, אם כן רוצים להיכנס לכיתות, בדרך החינוך הפורמלי, בדרך מנח"י, דרך שיחות אישיות, אבל לדעתי גם, כמו שתמרה אמרה, לנוער, לשמוע מבני נוער זה הכי טוב, פשוט אם שומעים בני נוער, אפילו תוספת ממש בנוער, אם מספיק, משהו שסיפור אישי בן 20, נראה בגיל שלנו, 19, 18, נראה בגיל שלנו, מדבר את השפה שלנו, זה הכי קל, ואם לא, אז מחנכים. אבל,

לורה ורטון:

זאת אומרת, משהו שאתם מכירים,

דובר:

מכירים, שסומך עליו. מחנכים זה גם, יש מחנכים יותר טובים, יש יותר סומכים עליהם, יש מחנכים שהם יותר חיצוניים, אבל הכי טוב לדעתי זה דירוג שלי, בני, חבריהם לכיתה, בני נוער אחרים שבאים, ואז מחנכים.

יעל ביטון דלנג:

ואמרת גם סושיאל, וגם,

דובר:

גם סושיאל,

יעל ביטון דלנג:

כן.

דובר:

ובלתי פורמלי.

יעל ביטון דלנג:

אבל תגידו,

דוברת:

סושיאל זה ש, אף אחד לא מכיר את המחנך הספציפי שלך, מה שהוא מדבר זה שאם אנחנו רוצים להעביר את זה בבית ספר. אם אני מדברת על תלמיד בית ספר שמשתמש בסמים ולא מגיע לבית ספר שום יום בשבוע, הדרך היחידה להגיע אליו זה,

דובר:

דרך הסושיאל.

דוברת:

זה דרך סושיאל.

דובר:

אבל זה מה שאני אומר, זה הכל צריך להיות קמפיין רחב, בכל האגפים, כי אם זה מתמקד בפורמלי, מתמקד בבלתי פורמלי, מתמקד ברשתות, את מאבדת את האחוזים הגדולים מהשאר, במיוחד בעיר שלנו, שאנחנו לא, אני אגיד, אנחנו לא, במועצות אנחנו מדברים על שאר הערים, אנחנו לא כמו כפר סבא, אנחנו עיר מאוד מאוד מורכבת, מלא סוגים של אנשים, והדרך לגשת לכולם צריכה להיות קמפיין רחב, גם ברשתות, גם בפורמלי, גם בבלתי פורמלי, וגם בעוד כל מיני דברים.

יעל ביטון דלנג:

דווקא משום כך,

דוברת:

אני חושבת שזה צריך ללכת לרשויות המקומיות, לארגון הגג, ולא להישאר רק במרחב של עיריית ירושלים, כי זה כוח גדול וזה מלחמה על הדור הבא, על החיים שלו. זה אפילו לא על איכות החיים שלו, זה על החיים שלו.

לורה ורטון:

אני חושבת שמהו משולב שכולל גם פעילות ברשת, שאפשר ליזום אולי דרך גוף חיצוני.

יוחנן ויצמן:

זה ברמה של מדינה, זה לא ברמה של עירייה.

לורה ורטון:

מה?

יוחנן ויצמן:

ההצעות האלה זה ברמה של מדינה.

לורה ורטון:

חלק, זאת אומרת, ודאי שהיה עוזר אם המדינה הייתה מתגייסת לדברים האלה, ואני חושבת שיש גם דברים שהעירייה יכולה ליזום. זאת אומרת, ודאי דברים מקומיים של אנשים מוכרים בעיר או התגייסות של תנועות נוער, אם הם היינו מכשירים חלק מהאנשים בתנועות נוער לדבר בבתי ספר על הדברים האלה, אני מבינה שזה כנראה יהיה יותר מזה.

דוברת:

מה עם תנועות הנוער, 40%?

לורה ורטון:

הוא אמר ש,

דובר:

אני לא זוכר את המספרים.

לורה ורטון:

אני לא חושבת שזה,

דוברת:

לדעתי זה לא יעבוד.

לורה ורטון:

מה?

דוברת:

לא מספיק אוטוריטרי, וגם לא מקצועי שזה, אפשר לעשות מעגלים וזה של שיחות, אבל הסיפור והסדנא צריך להיות מועבר על ידי אנשי מקצוע.

דובר:

לא, זה סמכות מוכשר, לדעתי, מוכשר, לא מוערך.

דובר:

עכשיו יש הבדל, יש הבדל מאוד משמעותי בין מוכשר למוערך.

לורה ורטון:

אחרי כהכשרה, אני חושבת שזה מאוד, מה שאני שומעת וגם מה שנראה לי הגיוני זה שאם הדברים,

דוברת:

מנהלת בית ספר שעשתה את זה בלי סוף, היא לילאן הלפרין, חייבת להגיד שלא יעבוד, ככה, שוב, החיים השתנו. אני חושבת שזה צריך להיות לא מדי רחוק, לא בגיל, לא בתקופה, לא בסטטוס שבו נמצא, וחייב להיות משהו צעיר, משהו צעיר, משהו שלאחרונה, חייל משוחרר, אנשים נגיד, לא יודעת, עד גיל 30 בערך. אתה עוד יכול לתת, אבל אני אומרת לכם, זה צריך להיות אוטוריטרי, שבי תתקן אותי אם אני טועה, מניסיונו. קבוצת השווים פחות מוכנה לשמוע הטפת מוסר אחד מהשני. זה היה, זה היה ככה.

לורה ורטון:

אני חושבת שיש דברים שהשתנו, אבל מה הדעת שלך באמת כבעל הניסיון?

דוברת:

הוא יותר מזה.

לורה ורטון:

כן.

שבתאי עמדי:

אני חושב שאת צודקת.

לורה ורטון:

שצריך משהו יותר עם, עם יותר סמכות?

דוברת:

קצת.

לורה ורטון:

כן. אני חושבת שיש כזה משחק. זאת אומרת, אתה רוצה משהו צעיר, אבל לא צעיר מדי שלא יאמינו לו, הוא לא יהיה מספיק מוכן, וגם לא מספיק, לא רחוק מדי.

דוברת:

כן.

לורה ורטון:

אז צריך למצוא מישהו באמצע, השאלה היא מאיפה להביא את האנשים, אם זה, לא יודעת, שנת שירות, אולי אנשים משנת שירות.

דוברת:

צור רפאל, מנכ"ל מכורים לחיים, זו העמותה שהייתי בין מייסדיה. הוא מכור נקי, הוא כבר בן 29, הוא מספר את הסיפור שלו, הוא ילד מבית טוב, הוא הכי לא.

לורה ורטון:

צור רפאל?

דוברת:

צור רפאל, זה שמו. כן. ופגשתי אותו ברטורנו, כשאני בכלל הלכתי לראיין שם, ניגש אליי מישהו, והוא פנה אליי בכזאת אסרטיביות שהייתי בטוחה שהוא סמנכ"ל או משהו, לא יודעת מה. אמרתי מה אתה עושה פה? הוא אמר לי, אני מכור נקי ואני עכשיו מדריך, זה חלק מהניקיון שלי. זה סיפור ארוך, אבל הבנו שזה חייב להיות מוסדר הרבה יותר, כי הוא יצא מרטונו, והוא רוצה לעזור לעוד אנשים, ואנחנו כבר כמה שנים פעילים. צור, יש לו עוד דוגמאות כאלה, אנשים מאוד רהוטים, יודעים לספר את הסיפור, לא רחוקים מדי, לא בגיל ולא בגישה.

לורה ורטון:

איך קוראים לעמותה?

דוברת:

מכורים לחיים. בין המייסדים שלה הייתה גם חברת הכנסת מיכל וולדיגל. כן, כן. עד שהיא הגיעה לכנסת ועד ש,

לורה ורטון:

עד ש, אוקיי. טוב, השאלה גם היא מי יוכל לדחוף את זה, אם זה שילוב שלכם, של מועצת הנוער, עם מנכ"י, עם רווחה, עם גורמים אחרים. אני תוהה איפה אפשר להתחיל, אבל אני חושבת שיש דברים.

דוברת:

אפשר להתחיל ולהקציב תקציב לטובת העניין, כדי שהעירייה באמת תהיה רתומה, וזה לא יסתכם רק בישיבות שהן סופר חשובות ומפרות. אבל כמו שנאמר בערבית, ובידיד מה. זה צריך פשוט כסף,

מתחילים בכסף ומתחילים לגלגל את העניין. יש פה צוות מוחות נפלא, השלישייה הזאת, אני לוקחת אותה, תקימו מפלגה, מדברת בך, גם בך.

דובר:

אני אסמיק.

לורה ורטון:

אוקיי, יש עוד?

דוברת:

היא אומרת ששאלתי אותם, אלה השלושה שיש, אם הם היו מוכנים לשמוע אחד. כאילו, אני קוראת לזה הטפה, אבל זה לא, זה פשוט כאילו. דווקא בעיניי, כאילו אם אני, אני מנסה לחשוב על עצמי, שזה היה נראה לי שרלטני כמעט. מי, מה אתם יודעים על, ברוך השם אתם לא שם כדי לספר, ולא רוצה לשרוד,

דובר:

אני אגיד לך מה.

דוברת:

כאילו, הכשרה יכולה להיות אחרי מפגשים עם האמת המרה והקשה והכואבת, ואז זו הכשרה לבידיד מה, למה עוד אפשר להשלים כתוצר משלים של קבוצת השווים. בסדר?

דובר:

אני אגיד לך מה, אני חושב שאני אהדהד רגע את ידיד בנוגע למה שהוא אמר, שבאמת, הוא אמר, ואני מהדהד על זה, שנוער לא כל כך אוהב לקבל הטפות מוסר מאנשים ש, א', הם לא מכירים אותנו, ב', הם לא עברו את אותם דברים שהם עברו. אני נכנסתי יחסית לא מזמן לתפקיד, אחד הדברים הראשונים שאמרתי לאנשים במועצה, אני, הילדות שלי והילדות שלכם הם שני דברים שונים.

דוברת:

כן.

דובר:

אתם עברתם חטיבה בתיכון עם מגיפה עולמית, עם מלחמות, עם מערכות עם איראן.

דובר:

[לא ברור, מדברים ביחד] עם א'.

דובר:

יסודי. יסודי, כאילו יותר משש שנים כבר כמעט של חוסר שגרה מטורפת, והם עדיין פה, והם עדיין רוצים, והם עדיין באים בשביל, ממש בשביל הנוער, על ידי הנוער ולמען הנוער. עכשיו, אני חושב שהזמנים כן השתנו, ואני חושב שחלק מהסיבה שיותר קשה לבני נוער, אפילו מבעבר, לקבל את התפקיד מסוים, משום שהוא מבוגר והם לא מכירים, זה שהוא פשוט לא עבר את הדברים שהם עוברים, ולכן כשמישהו בא ואומר אל תעשה את הטעויות שאני עשיתי, זה לא אותו מסלול חיים בשביל לעשות את אותן טעויות שהוא עשה. אז באמת, כמו שנאמר פה, אולי צריך באמת מישהו שהוא לא רחוק, אבל גם לא, אולי גם לא יותר מדי קרוב, אולי זה גם כן קטע. אבל לא, אני חושב שלהביא מישהו שהוא נורא סמכותי, ועושה הרצאות ודברים כאלה, זה מנותק.

לורה ורטון:

אני חושבת ששמענו גם כמה רעיונות לגבי המשפיענים ולגבי עמיתים ולגבי באמת ההכשרה של צעירים יותר, כי אני חושבת בכלל בעולם, אחד מהבעיות שיש לנו זה המושגים כמו סמכות ובעלי סמכות הם לא מה שהם היו פעם. אז חשוב לתרום אתכם. אני, מה שאני מציעה זה שאני אדבר עם צופית באמת שאחראית הרבה על הנוער ונראה מה היא יכולה לעשות, אולי אנחנו עוד מעט נקבע, נראה, להפעיל, אמורים להפעיל דיוני תקציב ונראה אם נוכל לתקצב משהו כזה שנוכל להביא אנשים שיוכלו להכשיר צעירים ביותר, ואז השאלה היא מאיפה ניקח אותם, אז נוכל עוד להתייעץ. אז זה דבר אחד. והדבר השני הוא, אני לא יודעת איך, או האם אפשר להשפיע יותר על הפעולות של מנהלי בתי ספר, שיקרו דברים יותר מתאימים, כי יש באמת, יש הרי עשרות אלפי אופציות בגפן, וקשה למנהלי בתי ספר, אני חושבת, גם להחליט, אז נראה מה אני יכולה לעשות. אני רושמת לי לדבר עם צופית, ואני לא יודעת, עוד מישהו רוצה להתייחס? רוצה להתייחס משהו?

דוברת:

אחלה רעיונות, זה באמת צריך רגע, אני מסכימה עם תקציב, זאת אומרת, זה לא יכול ליפול על השגרה של אף אחד מאיתנו, אנחנו בטח יכולים להיות שותפים ולבוא לחשוב וכו', אבל אני באמת חושבת שצריך להיות מישהו עירוני שמוביל את הדבר הזה ומגייס את כולנו, אווה פה שותפה לפרויקט שעשינו סביב התמכרויות עם ICA, פעם קודמת סיפרנו על זה, חייב להיות מישהו שהוא ממש מכוון מטרה, ושהוא רץ קדימה וסוכך את כולנו יחד איתו, כי אחרת זה לא קורה, אם זה נכנס לשגרה, לתקציבים רגילים, אני לא מאמינה שזה יקרה. אני מסכימה שכל הרשתות החברתיות ממש חייבים להיות שם, זה מגיע לאוכלוסיות שלא בהכרח מגיע דרך בתי הספר, ואני חושבת שזה רעיון טוב לאגד את כולנו סביב מטרה משותפת.

לורה ורטון:

אוקיי, תודה. אני, כמו שאמרתי, אני אקח על עצמי לדבר עם צופית.

דוברת:

מי זאת?

דוברת:

אגף הרווחה.

לורה ורטון:

אגף הרווחה, כן.

דוברת:

מה השיתוף פעולה עם פרח, למשל, באוניברסיטאות? שהרי במקום ללמד סטודנטים, אולי יש סטודנטים, או שאפשר להקים איזושהי קבוצה של נגמלים.

דובר:

סטודנטים נגמלים כאילו?

דוברת:

כן, שהם נמצאים באוניברסיטה, והחלק מהפרח שלהם, ואז זה לא דורש עוד תקציב, חלק מעבודת שלהם כפרח יהיה לדבר עם בני נוער, לספר את הסיפור האישי ולתת דוגמה להצלחה, אני מציעה.

לורה ורטון:

זה רעיון טוב, רק שמה שאני מכירה בפרח, בדרך כלל עובדים, הם לא יוזמים. זאת אומרת, אנחנו צריכים מישו שייקח את זה ויזום. כן, ובפרח בדרך כלל הם אנשים יותר שנגיד עוזרים לתלמידים בבית ספר מסוים, בתחום מסוים, ויש מישו עליהם ולידם ואיתם. ואני חושבת שאנחנו צריכים מישו שיוביל את זה בצורה אחרת. אז אנחנו יכולים אולי לצרף, להשתמש באנשים מפרח או תוכנית אחרת, אני חושבת גם אולי ש"שיניים, נגיד, מתנועה כלשהי, אבל צריך מישו שיכוון אותם. אני חושבת שזה גדול על מישו צעיר.

דוברת:

לא, חייב.

דוברת:

בייחוד שצריך מישו עם רקע מקצועי מתאים, שידעו במה לעסוק. בדרך זה בסוף תקציב, זה לא באמת, מישו משלם את המלגות האלה, זה מלגאים של האוניברסיטה וגם להם יש מגבלה. ניסינו לפני ארבע שנים, במסגרת אחרת שהייתי, לתת לסטודנטים ולסטודנטיות הערבים שלומדים בעברית, שיהיה להם נקודות זכות בפרח, במועדוניות ובמקומות כאלה לילדים, לנוער. וזה לא עבד, כי לאוניברסיטה לא היה, היא אמרה שימו כסף, היא אמרה לראש העיר, תשימו כסף.

דוברת:

ומה עם פרקטיקום, פרקטיקום של עובדים סוציאליים, של פסיכולוגים כאלה.

דוברת:

הפרקטיקום זה גם משהו שהוא בהתנדבות, וזה אנשים שצריכים את זה להכשרה, זה win win.

לורה ורטון:

זה יכול להיות,

דוברת:

זה רעיון טוב, אם נשיג תקציב.

לורה ורטון:

אני חושבת לעשות איזה שיתוף פעולה עם הבית הספר לעבודה סוציאלית.

דוברת:

שהם ייכנסו לתוך בתי הספר ויעשו את ההסברה?

לורה ורטון:

או שהם יוכלו להנחות או משהו כזה.

דוברת:

יש משהו, בייחוד אם אתה רוצה להתקדם לקלינית, אתה חייב להביא איזושהי עבודה שעשית בשטח, בדרך כלל זה בהתנדבות. אז אפשר אולי לגייס אותם לעשות את ההכשרה, ושיהיו,

לורה ורטון:

כן, אז כפרויקט.

דוברת:

כן, אבל אז יש לי שאלה. אם כדאי לקחת אנשים שיסבירו דווקא מהסיפור האישי שלהם. אז אני בסטודנטים צריכה לסנן את מי שיש לו ברקע.

דוברת:

או שכן או שלא.

דוברת:

לכי תמצאי מכורים מקהילים, זו קבוצה ריקה. לא תמצאי.

[מדברים ביחד].

דוברת:

לא, שיספרו על עצמם.

לורה ורטון:

לא, אני גם אגיד, אני גם, אני אספר קצת ניסיון אישי שלי, של עבודה גם בבתי סוהר בהתנדבות וזה. היו ניסיונות גם בארצות הברית של לקחת אסירים משוחררים, לדבר עם נוער, ומה שהם גילו זה שלא רק שזה לא השפיע, אבל הנוער נורא התעניין, ומבחינתם מישהו שהיה עשר שנים בבית סוהר היה מין סלב, כן, וזה לא, לא עבד טוב. אז צריך למצוא מישהו שיבוא מכיוון, זה לא קל. אז אני רק, רונית, אני יודעת שהיא יושבת ראש הוועדת הבריאות, אם את רוצה להגיד משהו, להתייחס איך את רואה את זה או שלא?

רונית אחדות:

תראי, אני לא חושבת שסיפור אישי זה תמיד מוצלח.

לורה ורטון:

זה יכול להיות סיפור על חבר, כמו שאת אמרת.

רונית אחדות:

כן, אבל לא אישי, כי באמת אני מכירה את המחקרים האלה שיש אותם גם על האסירים וגם אפשר לעשות את ההשלכה בעצם גם על מכורים, ואז הם רואים בהם גיבורים.

דוברת:

ואז מה?

רונית אחדות:

ואז אנחנו עושים פעולה הפוכה בעצם למה שרצינו לעשות לכתחילה.

לורה ורטון:

כן.

רונית אחדות:

אז צריך לחשוב על זה טוב טוב לפני ש.

לורה ורטון:

אוקיי, אז אני בכל אופן סימנתי לי גם צופית ותקציב, וגם את בית הספר לעבודה סוציאלית, נראה אם נוכל לפעול לזה. וגם אם יש עוד רעיונות מכם, כי אם אחד מהדברים מצליח, אז אני ארצה באמת להתחבר אליכם, כי אני חושבת שזה מאוד עוזר לכולנו לשמוע אתכם, איך אתם רואים את זה, כי זה היעד, אני חושבת. רצית להגיד עוד משהו?

דוברת:

רציתי לשאול, אני באמת לא יודעת, האם יש קשר בין מנח"י, מנח"ח, לכל מערכת המחויבות האישית בבתי הספר פה בעיר? האם יש קשר?

דוברת:

כן, בוודאי.

דוברת:

כי אם יש קשר,

דוברת:

יש מישהי בתוך מנח"י שהיא אחראית על הנושא.

דוברת:

אז זה אומר שאפשר יחד להגדיר באמת עוד, אני אספר באופן אישי על זה שבני, שני בניי למדו בלידה, והם עשו מחויבות אישית. איפה? אחד היה ביד שרה, אמרו לו, תרים, תוריד, תרים, תוריד, תרים, תוריד. בסוף כל כך,

דוברת:

סבל.

דוברת:

אבל גם לא, זה תרים מהכיסא, תוריד מהכיסא שולחן, כאילו כלום, תרים, כלום, וזהו. ואז הוא באיזשהו שלב אמר לי, אמא, אני לא מרגיש שאני תורם לאף אחד, הם סתם שורפים איתי זמן, אני מרגיש שזה ביטול זמן לכולם. והשני אותו דבר. ובעיניי זו הייתה החמצה, כי די בזה שהם יעשו אפילו סיור יחד עם איש מקצוע כדי לראות בשטח, אני עצמי מתנדבת עם דרי רחוב. אף אחד לא רוצה להגיע, לא לסמים ולא לאלכוהול. באמת, אף אחד לא רוצה.

לורה ורטון:

אני רק אגיד, מאוד חשוב, אני חושבת, אני חושבת נושא של מחויבות אישית מאוד חשוב. אני חושבת שזה לא הגיל שנוכל להפעיל. זאת אומרת, אני חושבת שזה טוב לשמוע ולשתף אותם בהחלטות, אבל אי אפשר לקחת ילדים ואפילו אם להכשיר אותם.

דוברת:

רעיון שקפץ לי עכשיו, אני חושבת שביחד עם קבוצת חשיבה נוכל להגיע להגדרה של מה יכול להיכנס לקטגוריה.

דוברת:

היית עושה לגבי הנוער סיור, לראות דרי רחוב?

דוברת:

בטח. בטח. נראה להם את יעקב פרפרים, שקוראים לו יעקב פרפרים כי הוא רק מצייר פרפרים, צייר מחונן. נראה להם את, אני יכולה להכיר להם את כולם.

דוברת:

יש לפי ה,

דוברת:

בוועדה אחרת שהשתתפתי בה, יש 39 דרי רחוק רק ברחוב יפו.

דוברת:

נכון. נכון.

דוברת:

אתה היית, נכון?

דוברת:

נכון.

דוברת:

39.

לורה ורטון:

אוקיי. זה גם רעיון.

דוברת:

זה גם לצאת החוצה, לא רק להביא לבית ספר.

דוברת:

נכון.

דוברת:

נראה את זה בשטח.

לורה ורטון:

זה גם יכול להיות, סיור בשטח.

דוברת:

לא בטוח שכל ההורים,

דוברת:

בואי נדבר.

לורה ורטון:

רגע, מה אתם חושבים במועצת הנוער, מה אתם חושבים על סיורים?

ידיד ברוך:

אני בעד. ברגע שרואים את זה בשטח, קשה מאוד להריץ, זה נראה קשה. אני מכיר כמה, ראיתי בעבר, זה נראה קשה. זה לא,

יעל ביטון דלנג:

אני מאוד מתנגדת לזה, אני חייבת להגיד.

לורה ורטון:

רגע, רק שנייה.

דובר:

לא כשמורת טבע.

לורה ורטון:

מה, מה אתן חושבות?

דוברת:

אני מאוד בעד. אני חושבת שסיורים בצורת למידה כזאת, היא משהו שממש עובד עם הדור שלנו. כלומר, אני יכולה מניסיון אישי.

דוברת:

לראות עם עיניים.

דוברת:

ממש.

דוברת:

אני חושבת שלא דווקא לעשות את זה במסגרת של לוקחים כיתה, פשוט מעבירים אותה ברחוב ואומרים שלום לכל הדיירי רחוב. אולי לעשות את זה בצורה קצת מסודרת יותר, ולא, כי, זה, סליחה להגיד, אבל באמת לא, לא לדעתי מתאים שלוקחים פשוט כיתה ומראים אותה כאילו זה טיול שנתי והולכת להראות דיירי רחוב. אולי לעשות איתם,

דוברת:

לא סיור מודרך.

דוברת:

מה?

דוברת:

לא סיור מודרך ב,

דוברת:

אז אולי פגישה עם אנשים, עם דיירי רחוב, ולא פשוט,

לורה ורטון:

לא, לא רק להסתכל, אני חשבתי יותר להביא אותם למקלטים שיש.

דוברת:

זה נהדר לדעתי.

[מדברים ביחד].

לורה ורטון:

אוקיי, אני מציעה שנעבור, אנחנו בערך חצי, אנחנו גם, אני באמת מודה לכולם על כל ההערות, רשמתי ואני אנסה לקדם ולעדכן. רציתי עכשיו באמת לשמוע את גיל, ויש פה את המצגת, אפשר להביא את המצגת ואז נשמע.

גיל טולפין:

אני אתחבר לשיח כאילו שקיים פה עכשיו, כי זה אותו שיח,

לורה ורטון:

כן.

גיל טולפין:

אולי קצת לדבר אחר. שמי גיל, אני מנהל תחום קהילה בעמותת עלם. אנחנו עובדים היום בפריסה ארצית ב-35 רשויות, במעל 50 פרויקטים. אנחנו מדי שנה מפרסמים דוח שמוגש לנשיא המדינה, שאני אגיד רגע ברמת, אנחנו מייצגים איזשהו פלח אוכלוסייה של התעסקות של נוער בסיכון, קצה הרצף, אבל קצה הרצף הולך ומתרחב למה שנקרא קצה הרצף. היום זה כבר לא, אם פעם היינו מתעסקים במה שנקרא השני אחוז בקצה, היום הנוער שאנחנו פוגשים אותו, הוא נוער נורמטיבי שחווה את כל התקופה שתכף גם נדבר עליה. אני כן רוצה רגע להתחבר לקודם ולהגיד שיש מלבד הדברים הברורים האלה של קורונה, מלחמה והשפעות הדברים האלה, בנושא סמים ואלכוהול יש כמה דברים שלא תמיד מוזכרים, וזה חוק האי-הפללה לדוגמה, שלא אכנס רגע מה עמדת כלפיו באופן כללי. אני אגיד שהדבר הזה, הדבר שהוא ייצר זה שנושא של עישון קנאביס, הרף שלו גם בפני בני נוער ובטח בפני אוכלוסייה בוגרת השתנה. אם פעם כשאני גדלתי עישון קנאביס היה משהו סופר חמור, אתם מדברים על 40 אחוז, אני 20 שנה כמעט עובד עם נוער בסיכון על רצף הסיכונים, נוער על הרצף הסיכונים, אני חייב להגיד שמשנות ה-2000 המאוחרות, 2008–2009, דרך 2015 ל-2020, השינוי הוא שינוי מהותי. כלומר, נערים בגילאי 2018–2019–2020 כבר מדברים את זה, בכיתה י', י"א, נערים שנמצאים על הרצף הסיכונים מדברים את זה שהם כבר התנסו בא', ב', ג', ד', ה', ו'. בדרך כלל בכיתה י' י"א הם כבר אחרי ההתנסויות הגדולות.

דובר:

ח', ט'.

גיל טולפין:

עכשיו אני אגיד שגם בסוף אנחנו יכולים להגיד עישון זה רע, עישון זה רע, עישון זה רע, חצי מהמדינה מעשנת, הנערים רואים את זה, רואים את זה ברשתות החברתיות, רואים שלא כצקתה הרבה פעמים, ואז מרכיב ההידרדרות יכול להיות באמת הרבה יותר מהר, בטח עם נערים שהם נערים בסיכון. שני המשפטים האלה, אנחנו עובדים בפריסה ארצית בכל מיני מודלים, גם תחת מינהל שלם, באמת נמצאים בכל מספר פרויקטים, הפרויקטים הרחבים יותר שלנו, גם דרך מערכות החינוך. אנחנו עובדים, התחום שאני מנהל נקרא תחום קהילה, אנחנו, זה תחום שמתעסק בעבודה בתוך הרשויות, עם הנוער בסיכון ברשויות עצמן, בהתאם לתיעדוף רשותי יש לנו מספר מודלים שהמודל המוכר ביותר שלו זה מודל ניידת הרחוב של רכב ניידת שנמצא בשעות הלילה ברחוב ופוגש את בני הנוער. המטרה שלנו היא לפגוש את הנוער שהרשות לא מצליחה להגיע אליהם באופן סטנדרטי. ואני רוצה רגע להתחבר לשיח שאתם דיברתם פה על ההרצאות והסדנאות, שאני חושב שהוא חלק, אני אגיד, הוא קטן מתוך הטיפול הגדול שצריך לעשות. ואני חושב שבסוף יש איזושהי מסה קריטית שלאורך השנים הולכת ונצברת, של הנוער בסיכון הולך וגדל, תכף ניכנס לסיבות ולדברים, וככל שזה הולך וגדל והולך וגדל, הנשירה הסמויה היא מאוד גדולה, הנשירה הגלויה על פניו מצליחים להחזיק אותה, אבל הסמויה, נערים מגיעים לבית הספר, אתם יכולים להגיד יותר ממני, ולא באמת נוכחים, מחפשים לברוח מתוך הדברים. ואז ההגעה אליהם בתוך מסגרת בית הספר, אני מתחבר לזה שהסדנאות לא תמיד רלוונטיות, בטח סדנאות שעוד מעבירים אותן, ונתקלתי בזה, ניהלתי פנימייה, ראיתי את הסדנאות, הבאתי דרך גפן כל מיני דברים.

דוברת:

איפה?

גיל טולפין:

בעין גדי.

דוברת:

אה, יפה. באיזה שנים?

גיל טולפין:

מ-2013 לסירוגין עד 2020. הסדנאות שאני עברתי כנער, עדיין העבירו אותן. בסדר.

לורה ורטון:

כן.

גיל טולפין:

גם אנחנו לא התחברנו אליהם כל כך כנערים, אבל שמענו אותם והם יותר השפיעו עליהם. היום כשבאים לדבר עם נוער על עישון, כבר עשו את זה, כבר שמעו את זה, כבר יודעים את זה, זה עובר לידם.

דובר:

הם נחשפים לזה מוקדם.

גיל טולפין:

נחשפים לזה הרבה לפני שאנחנו בכלל מדברים על זה, ואני חושב שהסיפור המרכזי הוא הדיבור על הדברים, או לשים את הדברים על השולחן. לא להגיד סמים זה רע, אלא באמת לדבר על המשמעות. אני רגע אתייחס פה לקצת נתונים שאנחנו אוספים בעצם לאורך השנה על הנערים והנערות שאיתם אנחנו עובדים, כשיש פה תובנה אחת מאוד מרכזית מהשנה האחרונה שכן חשוב לי להראות, אני לא אתעכב על כל הדברים. אז אנחנו כמו שאמרתי עובדים בפריסה ארצית במגוון של פרויקטים, גם בפעילות שהיא פעילות קהילתית, כלומר בתוך מסגרות רשותיות, גם בפעילות שהיא פעילות חירומית, כלומר מסגרות שהן 24/7, שלטרים, עבודה עם דרי רחוב ונשים על רצף הזנות, וגם עבודה במרחב הדיגיטלי. אנחנו מדברים בעצם בעבודה שלנו על מספר מעגלי השפעה, המעגל הישיר זה העבודה עם בני הנוער שאותם אנחנו פוגשים, יש נערים שאנחנו ממש הופכים להיות חלק מתוך ההוויה של מה שאנחנו עושים ברחוב, כששוב המטרה היא לא שהנערים יבואו ויהיו אצלנו, אנחנו לא עושים פעילות חברתית או משהו לשם פעילות.

לורה ורטון:

כן.

גיל טולפין:

המטרה היא לייצר קשר, מבוגר משמעותי, ובזכות המבוגר המשמעותי לייצר את ההפניה או החיבור לתהליך שיעזור לשיקום הסיטואציה של אותה נער, זה יכול להיות דרך חיבור לטיפול, זה יכול להיות דרך החזרה למסגרת, כלומר נער שנמצא בנשירה, להחזיר אותו לאט לאט למצב שהוא נוכח בבית הספר.

דוברת:

זה חבר'ה שאתם מוצאים ברחוב כאילו? זה הריצינג אאוט שלכם?

גיל טולפין:

זה הריצינג אאוט, נכון, אנחנו פוגשים ברחוב, אבל לא רק, אנחנו עובדים היום במודל ניידת רחוב, זה מודל מרכזי, אבל יש לנו גם מרכזי נוער שאנחנו מפעילים וגם מודלים בית ספריים. כלומר, יש מרחב בלתי פורמלי בתוך בית ספר. כשאנחנו היום הולכים בגישה שברשות אנחנו נמצאים בפחות בשניים, אם לא בשלושה מתוך המרחבים. יש שונות גדולה בין ירושלים, שהיא רשות ערכית, ואז יכולת ההשפעה היא שונה, לבין רשויות שהן רשויות קטנות יותר. אני חושב שהסיפור המרכזי הוא דווקא המעטפת, מה שמצוין פה, וזה תשומת הלב וההכשרה של אנשי המקצוע, זה לא שאנחנו

מחזיקים את כל הידע, אבל לנו יש ידע ופרופסיה מסוימת באיתור הנערים והנערות שקשה להגיע אליהם, האלה שמתקשים למצוא אותם, האלה שמתנגדים, כשבסוף, אני לא אגלה איזה סוד גדול מדי, אנחנו עושים את זה בדרך של יצירת קשר, חיזור לאורך זמן, לנסות לייצר את הקשר המשמעותי, ובזכות הקשר המשמעותי, לנסות להביא את זה לתוך התהליך. זה לא 100% הצלחה, זה תהליך ארוך וסיוזיפי.

דוברת:

זה קשר ואמון.

גיל טולפין:

אבל זה קשר ואמון, ובעצם זה מבוגר משמעותי, זה הבסיס. עכשיו, אני חושב, טוב, אני רגע אראה את הנתונים, כי זה בעצם רגע איזושהי התייחסות, אני מתייחס פה, הנתונים האלה מתייחסים, הם לא משהו שאומר כל בני הנוער, אלא מתייחסים לאוכלוסייה שעליה אנחנו מדברים, וממנה אפשר להשליך כמובן בנתונים על האוכלוסייה הכללית. ואם ב-2024 הדוח הראה איזושהו נתון של משהו של מוחזקות מאוד גדולה, כאילו הגעה, כן הגעה למסגרות, אני אומר מסגרות במרכאות, כי חצי מהנערים זה היה הגעה בזום, או איזושהי היענות לתקשורת באופן נרחב יותר, 2025 כבר ממש מראה קריסה תפקודית, בסדר, באיזו פריסה רחבה בכל הרשויות, גדילה לכמעט 50% מהנוער, שהוא נוער הקצה, אבל בתוכו נכנסים עוד הרבה נערים שהם גם נורמטיביים יכולים להיקרא, שמגיע ל-50% שמתארים קשיי תפקוד, וההתנהגויות הסיכוניות קופצות, למעלה משליש מבני הנוער שאנחנו פוגשים, נמצאים בהתנהגויות סיכוניות ברמה גבוהה. אני חושב שהסיפור המרכזי מגיע קצת עם סיום המלחמה, במרכאות, בסדר, לא קשה להגיד המלחמה הסתיימה, אבל עם חזרת החטופים, ואם פתאום היה איזה מין רגיעה כזאת, שהיא רגיעה מדומיינת, כי בסוף בטח החברה בצפון היו כל הזמן תחת אש, אבל היא כאילו נתנה ממש לדברים טיפה לצוף על פני השטח, והתחילו לצוף הרבה מאוד התנהגויות, שהם ביטויים לחרדה, לבדידות. ובסוף אני אגיד שיש כמעט שבע שנים של חוסר מסגרת. לא משנה איך נעטוף את זה, לא משנה איך, מה נגיד את זה, נערים ונערות שגדלו מגיל צעיר או את כל גיל הנעורים שלהם, ללא מסגרת אמיתית שמחזיקה את הדברים. והיכולת לייצר את הקשר דרך הזום עם המחנך, עם המחנכת, עם בני הכיתה שלך, תגידו, אתם תגידו את זה יותר טוב ממני בסופו של דבר בתוך הדברים הללו. ואני חושב שהשאלה כשאנחנו מגיעים לדבר על סמים ועל אלכוהול, ועל חומרים משני תודעה באופן כללי, זה לא איך עוצרים את השימוש עצמו, כי השימוש עצמו הוא ביטוי למשהו. אם בעבר התנסות הייתה דבר, אולי דבר, גם לא תמיד, אבל התנסות הייתה חלק מאוד מרכזי בסיבות ללמה נוער שותה אלכוהול, בסדר, גם אני בתור נוער, גדלתי בקיבוץ, שתינו.

דוברת:

[לא שומעים. עין גדי??]

גיל טולפין:

לא, ביגור.

דוברת:

אה, ביגור?

גיל טולפין:

כן.

דובר:

גם שם שותים כמו בירושלים.

גיל טולפין:

בואו, שתינו. כאילו, אני לא חושב שיש פה מישהו מהמבוגרים שלא היה בסביבה, שבגילנו, שלא התנסה בשתייה. אבל אני יכול להגיד שאני התנסיתי בשתייה בסביבה מאוד בטוחה, לצורך העניין. ואני חושב שהיום, כשאנחנו מדברים על כל המצב של המצוקה הרגשית שהנערים והנערות חווים, השימוש בסמים ובאלכוהול הוא לא מאפיין התנסותי, הוא מאפיין שבא לשכך את אותם דברים שהנערים והנערות מרגישים. ואז השאלה היא לא איך אנחנו מונעים את השימוש, כי אני לא יודע אם נוכל למנוע את השימוש לגמרי, בטח כשאנחנו נמצאים היום במסה קריטית. השאלה היא איך אנחנו נותנים את המענה לאותם פערים, לאותן בעיות, לבדידות, לחרדה, לתחושת חוסר המשמעות לפעמים, לתחושת הביטחון שנפגמה, אחרי שני הסבבים של איראן. המשפטים הקבועים שהיינו אומרים, מה זה משנה? כאילו, אני כל רגע יכול כאילו לסיים. אז לפחות, במרכאות, נחיה את החיים, כאילו, בתוך הדבר הזה. ואז כשאתה מחבר התנסות יחד עם חרדה, בדידות, דיכאון, ההתנסות הזאת יכולה להפוך כבר למאפיינים התמכרותיים. אני אגיד שהדבר המרכזי שאני רוצה להראות בנתונים, יש פה כל מיני נתונים, בסדר, לא ניכנס לכולם, שאם רגע נסתכל על המעגל הזה, המליאה הסביבתית שאנחנו נמצאים בתוכה כבר 6–7 שנים, מביאה למצוקה רגשית, שמביאה לקשיי תפקוד, שאסטרטגיות התמודדות של נוער מביאות לשימוש באמצעים, באלכוהול, בסמים וגם בהתנהגויות מסוכנות אחרות. אני יכול להגיד לכם שמרבית הנערים היום מסתובבים עם סכין ברחוב, עבירה פלילית, בסדר, הסתובבות עם סכין.

דוברת:

מה?

גיל טולפין:

מרבית הנערים שאנחנו פוגשים, בסדר, יש הסתובבות עם סכינים. ואם את תשאל נערים למה הם מסתובבים עם סכין, תחושת חוסר הביטחון נפגמה כל כך בשנתיים האחרונות, יותר, אבל בשנתיים

האחרונות באופן מאוד דרסטי, שהיום הם מרגישים לא מוגנים. והסכין הזאת מקנה לנערים את המוגן.

דובר:

באמת זה בכל הארץ, ברגע שבני נוער נרצחים מסכין, אני הייתי צריך סכין אצלי להגן.

גיל טולפין:

עכשיו בואו נחשוב מה קורה כשכולם מסתובבים עם סכין, ואז טריגר קטן של משהו תחת השפעת סמים, תחת השפעת אלכוהול, איזשהו משהו קטן שנזרק ברחוב, ברגע אנחנו מציתים פה את הלהבה והדברים האלה יכולים הסתיים כפי שכבר ראינו במהלך חודש אפריל, וגם לאורך הדרך בדברים שאולי הסתיימו קצת פחות חמור, אבל זה היה שם, אז זה מגיע לשם מהר מאוד.

דובר:

לא רק באפריל.

גיל טולפין:

מה?

דובר:

לא רק באפריל, כל השנה היה.

גיל טולפין:

היה כל הזמן, באפריל,

דובר:

באפריל,

גיל טולפין:

חברה ערבית זה לפתוח עכשיו דיון שלם נפרד, בסדר, שהוא לא לא נכון. אני חושב שהמאפיינים הם מאפיינים אחרים, וזה כבר,

דובר:

הממשלה עדיין איננה מוכנה לדייק.

גיל טולפין:

לא, דובר פה קודם רגע על יכולת של רשות או יכולת של מדינה. אני חושב שרשות שהיא רשות חזקה יכולה לעשות הרבה מהלכים. המהלכים שצריכים לעשות בטח בחברה הערבית, אבל בכלל בסיפור הנוער, הם מהלכים מדיניים, בסדר, לאומיים, צריך לעשות אותם. אבל רשויות שהן רשויות חזקות, וזה אני אומר בסוף, תקציבים הם סדרי עדיפויות, זה עניין של סדרי עדיפויות. אני מסכים עם האמירה שאי אפשר לפגוע בשוטף, אם נפגע בשוטף אז אנחנו סתם מגלגלים את הבעיה, אבל בסוף יש גם עניין של סדרי עדיפויות, ואני חושב שרשויות חזקות, לפחות מהמקומות שאנחנו רואים את זה, יכולות להעמיד מערכים מאוד יפים שתומכים את הבעיות. השאלה מהי הבחירה, מהו מוקד הטיפול. עכשיו, אני חושב שמתוך הנתונים שאנחנו רואים אותם, מוקד הטיפול היום אמור להישען על מניעה, על לאתר את המצוקות הרגשיות ולראות איך אנחנו נותנים מענה למצוקות הרגשיות ולא איך אנחנו מצמצמים בהכרח את השימוש בסמים ואלכוהול באופן ישיר. אין לנו שליטה על זה. כולנו פוגשים נערים ונערות ברחוב, והם שיכורים, משתמשים, אנחנו איתם בתוך הסיטואציה, אנחנו לא באים להטיף בתוך הדבר הזה, אל תעשו או אל תעשו, אלא עוזרים להם רגע להיות בתוך הדבר הזה. וכל הגישה בילד היא גישה מודעת. זאת אומרת, זה בסדר שהשתמשת, זה לא בסדר, אבל השתמשת בסמים, סבבה, בוא ננסה להבין מה הם הגורמים שמניעים אותך לשימוש בסמים. זה לא תמיד אצלנו, זה יכול להיות שהתהליך לדבר הזה יהיה להעביר את הילד, את הנער לטיפול, אבל הגישה היא לנסות להבין לא רק את השימוש עצמו, אלא מה הגורמים שמניעים את השימוש, וזה אני חושב היום, בטח נוכח המלחמה, והקורונה והמצוקות הרגשיות, מבחינתי הגישה המרכזית שצריכה להיות של איך אנחנו יודעים לתת את המענה למצוקה הרגשית. ואני אגיד שהיום,

לורה ורטון:

זו משימה קשה.

גיל טולפין:

זו משימה קשה מאוד, ואני אגיד שהיום, ואין לי פה טענה, אין פה אף אחד מהחינוך, נכון, אין לי טענה, אבל גם אם היה, אין לי טענה למערכת החינוך, לאנשים שבה. יש לי טענה למערכת החינוך בכללותה, שהמוקד שלה, גם, ואגב, אני ראיתי תורמת דיווח הרבה שנים בתוך הסיפור הפנימייתי, אני אגיד, בסוף, נמצאת במצוקה, יש לה דרישות, יש לה דברים שצריך לעמוד בהם, גם אם נותנים המון דגש על הסיפור הרגשי, הוא לא מקבל את הדגש והמקום הנכון אל מול שאר הדברים שנדרשים, והדבר הזה לאורך זמן, המצוקות גדולות מהמענים שניתנים כרגע, ולכן אנחנו נמצאים באיזשהו מדרון חלקלק. והשאלה, אני חושב שהשאלה היא באמת שאלה גדולה, היא שאלה, אמרת קודם על מישור מוביל רשותי, שיחזיק את הדבר הזה, זה לא יעבוד בלי זה, זה לא יעבוד משלוחן הכל שמושיב את הרווחה ואת החינוך וביטחון קהילתי, וכולם ביחד, אני אגיד שביטחון קהילתי, נלך גלגולים אחורה, עוד ברשות למלחמה בסמים ואלכוהול, עיר ללא אלימות, כל הדברים האלה, על פניו הממשלה כבר בחרה, עשתה את הדבר שישים את זה, יש לנו את הגוף הזה.

לורה ורטון:

ואז היא קיצצה.

גיל טולפין:

לא ניכנס לזה.

לורה ורטון:

היא קיצצה.

גיל טולפין:

לא, אישור תקציבי, ביקשו סמכויות.

דוברת:

אני אגיד גם,

גיל טולפין:

עבדתי פעם במשרד לביטחון פנים, אז כשעיר ללא אלימות התחיל בתקציבים, תאמיני לי, אני יודע איפה זה היה ומה היו התוכניות העתידיות שלא מומשו, לצורך העניין, בהקשר הזה.

דובר:

תוכניות מגירה.

גיל טולפין:

כן, היו תוכניות ממש עיר ללא אלימות, הייתה תוכנית דגל שהייתה אמורה להחזיק תקציבים בסדר גודל של מיליארדי שקלים. הייתה אמורה להיות אי שם באמצע 2000 ו, בתחילת. איפה, מזה מה נשאר היום? לא הרבה. אז אני אומר, זה לא, המדינה הקימה את הגופים, היה את הרצון, היה את הנכונות, כרגע זה נשאר, אני אגיד, לצערי, זה קצת אצל הרשויות, וזה לא אמור להיות. לרשויות אין להם את הכלים להתמודד ברמה, בטח לא היום במצב הנוכחי, לא בתקציבים ולא בצורך לפצל את זה בין עוד אלף ואחד דברים. אז אני חושב שהבעיה היא בעיה לאומית, זה דבר אחד. יחד עם זאת, אני אומר שברשויות שהן רשויות חזקות, וירושלים נתפסת מבחינתי כרשות חזקה, יודעים לתת מענים, וגם יש היום הרבה מענים, השאלה היא בסוף, התכלול ואיגום המשאבים. כי הרבה פעמים מה שאנחנו רואים, זה שיש מלא מלא מענים, לפעמים התכלול שלהם יחד לכדי פתרון מובהק, אחיד, הוא הדבר הקשה והוא מאתגר, כן, אני לא, אין פה, אנחנו, כשאנחנו עובדים מול רשויות, אנחנו תמיד שואפים לאיזושהו שולחן עגול. ככל שהרשות גדולה יותר, מסובך יותר לעשות את זה מן הסתם, וגם אני אגיד מה יגידו ברשויות כשהמשרדים עצמם לא יושבים אחד עם השני. אז זה סיפור מורכב מצד אחד. מצד שני, בסוף נער שלא מגיע בבוקר לבית הספר, ואחרי זה משוטט ברחוב, הוא חוסה בין החינוך ובין הרווחה והוא צריך את הטיפול גם מפה וגם מפה בתוך הדבר הזה. וזה לא שזה לא נעשה, שלא יישמע מהדברים שלי שזה לא נעשה, זה נעשה, אבל זה לא, הרבה פעמים לא

קורה בתכלול מלא, ושמה הנערים שנמצאים במצב הסיכוני הגבוה, הם נופלים בין הסדקים הללו. אני כן רוצה עוד נתון אחד שהוא נתון חשוב בעקבות המלחמה וחשוב להכיר בו, שאנחנו גם לא ייחסנו לו חשיבות מאוד גדולה לאורך הדרך, אבל הדוח קצת שם את זה מול הפנים שלנו. בתוך הדוח אנחנו מוצאים קשר ישיר בין נערים שחוו אובדן לבין עלייה דרסטית בהתנהגויות הסיכוניות ובדגש על אובדנות. אז אני רגע רוצה לשים את זה על השולחן, כי בסוף, כשאני אומר נער שחווה אובדן, זה לא אומר נער שאיבד את אבא, אמא, אח. זה המעגל הראשון, אבל זה יכול להיות גם נער שאיבד מחנך, זה יכול להיות נער שאיבד חבר, זה יכול להיות מעגלים שניים שמושפעים מתוך הדבר הזה, והדבר הזה בהכרח אומר שאם אנחנו יודעים לזהות את הנערים שחוו אובדן, ולסמן אותם, חוו אובדן זה גם חוויה סובייקטיבית, בסדר, יש את האובייקטיבי של, יש מישהו שנהרג במלחמה,

לורה ורטון:

בן בית, כן.

גיל טולפין:

אבל מצד שני גם יש חוויה סובייקטיבית של חווית האובדן. ואם אנחנו יודעים לזהות את הנערים והנערות האלה, אנחנו יכולים, יש קורלציה בין זה לבין העלייה בהתנהגויות הסיכוניות, וזה נתון שחשוב לי לשים אותו על השולחן במודעות, כאילו, אני לא דווקא אומר, עכשיו צריך ללכת לאתר את כל הנערים. אבל כן במודעות יש פה קשר בין הדברים ואנחנו התחלנו לתת על זה את הדגש. והנתון הנוסף שחשוב, הוא קצת סוטה פה לנושא האלימות, אבל הוא מתחבר עם הגידול בשימוש בחומרים משני תודעה, זה שהעלייה באלימות כמעט תמיד היא לא, זה לא שנער חווה אלימות רק במקום אחד, זה יכול להיות חוות אלימות בבית, בבית ספר, חרמות בכמה מעגלים וגם בזירה הדיגיטלית, בסדר, ששמה לפעמים ההשפעה היא הרבה יותר עמוקה גם אם אין אלימות פיזית ממשית, אלא אם יש חרמות ואם יש אלימות מילולית בתוך הזירה הדיגיטלית, והיא מהווה אלימות כמעט כמעט תמיד, מקושרת עם שימושים. בסדר. כשיש מקרים של אלימות בנוער, אנחנו מוצאים שהרבה פעמים, גם אם לא באופן ישיר, יש לאורך הדרך שימוש באלכוהול, שימוש בסמים. עכשיו, שוב, עשיתי פה הרבה הכללות, אני יודע, אני נותן רגע איזושהי תמונה שהיא תמונה רחבה, שמגיעה ככה, אנחנו רואים אותה חוזרת על עצמה ברשויות שונות. אני אגיד ששוב, חשוב לי לשים את הדגש, הנוער שאנחנו מדברים עליו פה הוא הנוער שנמצא, נוער בסיכון על הרצף הסיכוני יותר לכיוון הקצה, ויחד עם זאת, גם אם האחוזים הם נמוכים יותר, גם בנוער הנורמטיבי, אפשר להסיק מפה שגם בנוער הנורמטיבי חווים חוויות דומות בהקשרים הללו. אני אגיד שסתם, זה משפט שאני חושב שהוא מאוד חזק רגע כדי להבין אותו, בטח בתקופת הקורונה והמלחמה שסגורים בתוך הבית. בלילה אני מעדיף להיות בחוץ, בבית יש כל הזמן מתח, צעקות, וברחוב לפחות שקט. אנשים חושבים שאני מסתובב כי בא לי, והאמת שאני פשוט לא רוצה לחזור הביתה. והרבה מהנערים והנערות שאנחנו פוגשים ברחוב, וזה רגע הסממן הראשון, יכול להיות נער שהיה נער תפקודי עד הקורונה, עד המלחמה, וברגע שהדבר הזה, הלחץ, הסיר לחץ זה בבית, גרם לדבר הזה לקרות, זה יכול להשפיע כמובן בכל אורכות החיים, והסיפור המרכזי הוא כל הזמן האם יש את המבוגר

המשמעותי שמצליח לראות את הנער / נערה, וזה המפתח. בסוף, כשיש מבוגר משמעותי, ומי, כמו שכל הזמן עלתה השאלה מי יכול להשפיע, המבוגר המשמעותי. עכשיו, מי זה אותו מבוגר משמעותי? זה משתנה, זה לכל נער יכול להיות דמות אחרת, זה יכול להיות מישו אחר. השאלה שאני חושב שאנחנו כל הזמן שואלים את עצמנו בתוך העבודה שלנו, ואנחנו מנסים בשיח תמיד לבדוק גם מול מערכות חינוך, זה האם יש מבוגר משמעותי, ודרכו לפעול. וזה הכלי המרכזי, ולכן אני אגיד, אגב, כשאנחנו מפתחים את הקשר עם הנערים, וכשאנחנו מפתחים קשר זה לא שבוע שבועיים, זה יכול להיות חודשים של יצירת קשר עם אותו נער / נערה, עד שיש את היחסי אמון, ואז אנחנו יכולים בכלל להתחיל לדבר על תהליכים של לחבר אותם חזרה. ואז אנחנו לא פשוט מעבירים את זה לרווחה או ליועצת, אלא אנחנו אמורים להמשיך ללוות את התהליכים האלה, כדי באמת לראות שאותו מבוגר משמעותי לא פשוט הולך ונעלם. ואני חושב שזה נתון שאני אגיד שהוא לא רק מתוך ה, בעצם הדוח שאנחנו הוצאנו, אלא נתון שאומרים אותו, בוא נגיד, הרבה בהרבה מקומות, אני, קצת קשה לי להגיד שהוא מדיד, בסדר, אבל היום מתייחסים לזה, אם פעם היינו מדברים על כ-20% נוטים לכיוון הנוער קצה ו-2% הם הנוער קצה באמת, היום אנחנו מדברים על כ-60% מהנוער הנורמטיבי, שבעקבות קורונה, מלחמה, המצב הרגשי שלהם שם אותם בפתח של יכולת התדרדרות מאוד מהירה, ושימושים כמענה לחסך רגשי, לקושי רגשי, לתחושת אובדן, לבדידות, יכול להוביל מהר מאוד להידרדרות, אם אין את הדמות המשמעותית שיכולה להחזיק את הדבר הזה יחד עם אותו אדם. ואני אומר פה משהו שהוא קשה ובלתי אפשרי, שלכל נער יהיה מבוגר משמעותי.

לורה ורטון:

מישהו שאפשר לסמוך עליו.

גיל טולפין:

כן, ואני אגיד שהייתי רוצה שההורים יהיו דמות כזאת, ואני יודע שבמציאות היום זה לא תמיד אפשרי גם, כאילו, אנחנו שמים הרבה על ההורים, ואני רוצה רגע לתאר סיטואציה, שהיא אמנם מהכי קצה של הדבר הזה, על צוותי החינוך, על קריית שמונה. עכשיו, קריית שמונה זה הקצה, ונראה קל לתת את התיאור הזה, אבל הוא גם נכון במקומות אחרים בארץ, שאתה צריך בו זמנית כשיש אזעקה לדאוג לילד שלך שנמצא בכלל במסגרת אחרת, לדאוג לעצמך ברמה הביטחונית באותו רגע ולילדים שנמצאים תחתך. מציאות בלתי אפשרית. בלתי אפשרית. וזה צוותי החינוך גם נמצאים בתוך הסיטואציה הזאת. אז אני חושב שיש פה שאלה, בסוף יש פה שאלה מאוד מרכזית. אשמח לשמוע התייחסויות וגם לענות על חלק מהדברים אם תרצו לפתח דיון בעניין. בסוף יש פה שאלה של איך אנחנו עושים תיעדופים בתוך המשאבים הקיימים גם של מערכות החינוך, ובסוף הנערים והנערות הם אצל מערכות החינוך יותר מכולם. השאלה אם אנחנו יודעים להחזיק את זה בתוך הסיפור של מערכות החינוך ולתמוך את מערכות החינוך כדי בכל הדברים הנוספים. בסדר, אני לא חושב שבית ספר לבדו מספיק, בטח לא במצב היום, אבל אני חושב שהוא כלי מאוד מרכזי, והשאלה איך אנחנו מייצרים את הדבר הזה שאנחנו יודעים להגיד לכל נער נערה, אנחנו מצליחים לחבר מבוגר משמעותי, כי זה בעיניי ההצלחה. אם יש מבוגר משמעותי שהוא בגובה העיניים, שהוא לא שופט אותך כשאתה, אם עשית סמים, אם שתית אלכוהול, אלא הוא יכול להיות איתך רגע ולעזור

לך לצאת מתוך החוויה, אז זה בעיניי המרכיב המרכזי. אין לי פתרונות, כן, חשוב לי רגע להגיד, אנחנו עובדים בקצה, כאילו עם אוכלוסייה מאוד מאוד מצומצמת, אנחנו לא נמצאים בכל הרשויות, אני חייב להגיד שיש מלא מענים ברשויות, שאני באמת מסיר את הכובע בפני מה שרשויות בונות כדי להתמודד עם הדבר הזה, ויחד עם זאת אני חושב שהבעיה היא תמיד התכלול של הדבר. כשיש מקום שבו יש מתכלל רשותי חזק שיודע לאסוף את כל המשאבים הרשתיים ולמקד אותם בצורה אחודה אל מול אותה בעיה שאנחנו מדברים עליה, אני חושב ששמה מצליחים להגיע ליותר מבני הנוער, וברשויות שיש בהן את הפער הזה בין היכולת, בין הרבה מענים, אבל קושי בתכלול של הדברים, ובגיוס המשאבים לדברים, אז שמה באמת מתחילים להיווצר פערים, ואנחנו היום בסיטואציה שהנוער רק מוצא את הפערים האלה, זה לא, לא דווקא באופן מודע, בסדר, מישהו,

לורה ורטון:

רק כן, אני רוצה לתת לך להשלים ואז לשאול שאלות.

גיל טולפין:

לא, בסדר.

לורה ורטון:

אבל שאלה אחת, כי זה מאוד רלוונטי. דיברנו בוועדה הזאת על עניינים מבניים, ואיך אפשר להיכנס לשולחן עגול ומה התפקיד של הוועדה, שאחת מהמסקנות היא שהיא צריכה להיות שולחן עגול בין היתר, כי אין. רציתי לשאול אותך בעקבות הדברים האלה, א', אם יש מקום, עיר, כמישהו שרואה את התמונה הכללית יותר, שהיית ממליץ שנלמד ממנה, א'. וב', אם יש, איפה אתה רואה, או מי צריך לאסוף את התכלול הזה, זאת אומרת, אם זה כובעך, מנח"י, או אם יש לך דעה. אז שני הדברים האלה, אם תוכל להתייחס.

גיל טולפין:

אז אני אגיד שאני אזהר במה שאני אומר, כי ירושלים היא אחרת.

לורה ורטון:

אין ספק, ירושלים היא ייחודית וגדולה ומורכבת, אבל,

גיל טולפין:

אני עבדתי עם ירושלים גם בכובעים קודמים, וגם עם מנח"י, ואני אגיד שהסיפור של המנהלים קהילתיים הוא ייחודי, כל מינהל קהילתי הוא כמעט רשות בפני עצמה.

לורה ורטון:

כן.

גיל טולפין:

בהיבט הזה.

לורה ורטון:

יכלה להיות עיר נפרדת.

גיל טולפין:

כן, כן, כן. ואני חושב שהסיפור הוא באמת לראות את ה, כאילו, קשה מאוד להגיד, אנחנו היום נמצאים בירושלים כבר למעלה מ-30 שנה, עוד בכובעים קצת, נגיד, פחות פורמליים, וגם דרך ההסדרה של כל התהליכים הללו. אנחנו נמצאים בכיכר ציון והתחנה המרכזית, זה המקומות המרכזיים שאנחנו נמצאים בהם. בהתאם לתקופה ולתנודות גם בשכונות נוספות, ואנחנו טיפה בים, ויש עוד הרבה מאוד מענים אחרים בתוך ירושלים שניתנים, יש סיפור של סיירות הורים ויש סיפור של יחידות איתור, או בכל שם שכל רשות עובדת עם הדברים הללו. אז אני אגיד שאני לא יודע אם אנחנו, אנחנו, המענה שאנחנו נותנים הוא בתוך עיר כזו גדולה, הוא רלוונטי באופן שבו אני מדבר אותו. אני חושב שאם אנחנו מסתכלים על רשויות, אני אקח רשויות קטנות, יש שבועות שכונות במיקוד ושמים את הדגש על השכונות, ועכשיו יש לנו פרויקט כזה ברשות אחרת, שנתמך גם על ידי חברה חיצונית, שפשוט לוקחים את השכונה הכי מורכבת של הרשות, ומקצים שם הרבה מאוד משאבים על השכונה. וברגע שיסדרו את השכונה הזאת, התוכנית היא לעבור לשכונה הקצת פחות.

ידיד ברוך:

באיזה רשות?

גיל טולפין:

באשקלון ספציפית. היה פרויקט כזה גם בפתח תקווה. וזו גישה שהיא באה דווקא מחברה עסקית חיצונית שבאה ושמה רגע את הדבר הזה. עכשיו שוב, אני קטונתי באמת להגיד על ירושלים ואיך להתמודד עם זה בבעיה הרשותית, אני אתחבר למה ש, לדבר השני ששאלת, מי אמור לתכלל את זה?

לורה ורטון:

כן, בין היתר.

גיל טולפין:

התשובה שלי היא מאוד ברורה.

לורה ורטון:

כן.

גיל טולפין:

מנכ"ל.

לורה ורטון:

מנכ"ל עירייה?

גיל טולפין:

מנכ"ל. זה סדרי עדיפויות. מנכ"ל. אם לא המנכ"ל, אני אגיד שהסיפור הוא הרבה פעמים פוליטי, ואם אין דמות שיודעת להחזיק את הדבר הזה מלמעלה, ולחייב את הגורמים לדבר הזה. עכשיו זה לא שאין רשויות שזה לא אצל מנכ"ל וזה לא עובד טוב, ברור שיש, בסדר. אבל בסוף, כדי להתמודד עם הדבר הזה, צריך לא להיות עם חסמים של, אחד, תקציב, שתמיד יהיו, אבל גם שיש מישהו שיודע להתמודד איתם. שתיים, פוליטיקה ובעיות בין גופים.

לורה ורטון:

כן.

גיל טולפין:

בסוף ירושלים רשות גדולה, גם אם כולם עובדים מצוין אחד עם השני, יש פה דינמיקות של דברים ושל יחסי כוחות. ואני שוב אומר, ירושלים עובדת הרבה יותר טוב מרשויות אחרות, חשוב לי רגע להגיד את הדבר הזה, ירושלים באמת, כל המקומות שבהם אנחנו באים במגע עם הרווחה, ועם ביטחון קהילתי, ועם החינוך, ודברים שאני פגשתי במהלך ההיסטוריה, ירושלים היא, יש לה את מה שיש לה, אי אפשר לקחת את זה ממנה. ולכן אני אומר, גם קטונתי להגיד רגע מה הפתרון המלא לירושלים. אני שם פה רגע איזושהי אמירה כללית, ואני חושב, אבל דווקא על האמירה הזאת שאמרתי, אני אעמוד מאחוריה בכל פורום שיגידו, את הסיפור הזה של הנוער, ואיך להתמודד איתו. זה לא פתרון נקודתי של מענה כזה או אחר, אלא זה תכלול ברמת מנכ"ל או ראש רשות שיודע להגיד, זה בסדר העדיפויות, אני מפנה הצידה חסמים תקציביים, כי הרבה פעמים זה החסם, אני מפנה הצידה חסמים פוליטיים ככל הניתן בתוך הדברים האלה, ומתוך התכלול הזה, ברור שמנכ"ל לא יישב ויתכלל, אבל כשזה בראשותו, ויש מתכלל תחתיו של הסיפור הזה, אז דברים זזים יותר מהר. ואני חושב שכל אחד פה יוכל להגיד כמה מתוך הביטחון הקהילתי ומהרווחה, בכמה חסמים אנחנו נתקלים ביום-יום, לא אנחנו, אלא הם, כאילו אתם תוכלו, כמה חסמים נתקלים ביום-יום, וחצי מהזמן יכול ללכת על רק להסיר את החסמים האלה בדרך, בדרך לאנשהו. וגם חשוב להגיד, זה לא תהליך שכאילו, זה לא שעוד חודש הכל יהיה טוב. עכשיו, מאז הרצח של ימנו, קיבלנו מלא פניות, מלא, באמת, אני חושב שקרוב ל-30 רשויות חדשות פנו אלינו במטרה של להיכנס. אבל מה הם אמרו? אנחנו רוצים מענה לקיץ. לא רלוונטי. אנחנו, אמרתי במקרה הטוב אנחנו יכולים לדבר על הקיץ הבא. התוכנית הזו היא תוכנית שלא מסתכלת איך מחר בבוקר הכל בסדר, אלא היא תוכנית שמסתכלת ברמת תוכנית חומש, וממנה גוזרת אחורה איך כל שנה אנחנו מתקדמים לקראת

הדבר הזה. לא ניכנס לפוליטיקה גבוהה, אבל זה גם ברמת המדינה הקושי. בסוף תוכניות מתחילות ומסתיימות, וזה כמובן הקושי. אז אני חושב שאנחנו, הדוח הזה יוצא מדי שנה, ואני אגיד שהמסקנה, אם אני מסתכל חמש שנים אחורה על הדוח הזה, המצב נהיה גרוע יותר. בסדר, זה מה שרואים, הנתונים נהיים גרועים יותר. עכשיו השאלה איך עוצרים את הסחף של הדבר הזה, מורכב, זה לא יכול להיות לא ברמת עובד כזה או אחר, או ברמת רעיון כזה או אחר, אנחנו נמצאים במצב מאוד מורכב, הייתי רוצה להגיד שהסתיימה המלחמה ואנחנו יכולים להתחיל לאסוף את השברים, אנחנו עוד שבוע, שבועיים, שלוש, יכולים להיות באותו צוות. אז יש פה מורכבות מאוד גדולה שאין לה פתרון מיידי, והמחשבה צריכה להיות באמת איך עושים תוכנית, שהיא תוכנית ארוכת טווח, עם גורם מספיק חזק ברשות. אני אומר מנכ"ל, יכול להיות שזה יכול להיות גם גורם אחר שיודע לפתוח את הדלתות, להזיז את החסמים, וככה זה יתקדם. כאילו, זה יכול להתקדם גם אחרת, אבל אני אומר, זה בעיניי הבעיה היום היא באמת בעיה לאומית, היו בכנסת עכשיו כבר חמש, חמישה מפגשים סביב הנושא הזה, שוב, מאז הרצח של ימנו, שכאילו הניע את התהליך הזה של השיח. להגיד שהתקדם משהו אם זה ברמה הלאומית, אז קבעו שיש איזה איגום משאבים וקבעו שיהיו שולחנות עגולים וקבעו וקבעו, כרגע זה לא התקדם, כמו שאנחנו יודעים, הכנסת יצאה כבר לפגרת הבחירות שלה והדבר הזה כנראה לא יתקדם, למרות שאני אגיד הרשות לביטחון קהילתי עובדת על הדבר הזה עכשיו. אגב, אני יודע, ואני מה זה מקווה, יש לנו פגישה עם המנכ"ל עוד חודש, אני מה זה מקווה שזה באמת יהיה לא רק שגם לתוכנית הזאת יהיו שיניים, כי באמת יש רצון, הרבה פעמים היכולת להסתכל לטווח הארוך ולא לקצץ משאבים ולומר לא קיימת. אני אגיד שברמת הרשות, שוב, יש יכולת יותר גדולה בעיניי, אני מכיר פוליטיקה רשותית ובעיות, לתכנן קדימה טווח ארוך ולא לחפש פתרונות מיידיים. כי מה שקורה היום בהרבה רשויות, זה לחפש פתרון מיידי. מי יהיה נוכח, אני אומר רגע ביחס אלינו, מי נוכח ברחוב בלילה? בסדר, אז אני אהיה נוכח ברחוב בלילה, מה המשמעות של הנוכחות אם היא לא משהו שמחזיק קשר, מייצר קשר לאורך זמן?

לורה ורטון:

כן. תודה רבה, גם על העבודה וגם על המצגת וגם על הדברים. יש שאלות? מישהו רוצה לשאול עוד שאלות?

טלי שונרי:

רגע, אני אתחבר דווקא לתחילת דברך, אני מסכימה איתך מאוד ש,

לורה ורטון:

את יכולה לדבר יותר בקול רם?

טלי שונרי:

כן. אני מסכימה לגמרי שמה שאנחנו רואים בסוף כהתמכרות לאלכוהול לסמים מתחילה בחרמות, בדידות, חרדה, דיכאון, כאילו זה ברור. ועדיין לא הייתי רוצה שבשולחן הזה יתפספס החיבור לסמים ולאלכוהול, כי ברור לכולנו שצריך לתת מענים רגשיים החל מגיל היסודי ולתוכן. ועדיין החיבור בסוף לסמים ולאלכוהול בשולחן הזה חייב להיות, כי אחרת, אני מסכימה לגמרי, ובואו רגע ניתן הרבה יותר מענים טיפוליים, רגשיים, במהלך כל חיי הילדות, אבל אז אנחנו מפספסים לדעתי את החיבור לכל הסמים ולאלכוהול, אז צריך ללכת כאילו איכשהו ולעשות את זה רחב, אבל לא רחב מדי.

גיל טולפין:

לא, אני באמת מאמין בזה ש, אני חושב שאנחנו, האלכוהול והסמים שאנחנו רואים היום, לא במקרה קצה, בשימוש דווקא הנגיש של העישון קנאביס, הוא הסממן, הוא לא הבעיה. עכשיו, כמוכן שצריך לחנך וצריך לעשות את התהליכים, לא הייתי מוותר, מה בעיניי הסיפור של האי-הפלה גרם לזה שהקו האדום זו קצת הצידה ועכשיו זה כבר לא הקו האדום, אז חוצים את הקו עוד יותר, כאילו בכיוון רחוק יותר. אז אני חושב שהדבר הזה יצר, אני עדיין חושב שכל הדברים האלה של שיח על סמים ולאלכוהול ועל מותר ואסור, זה התפקיד הבית ספרי. התפקיד הבית ספרי הוא בעיניי גם להגיד מותר ואסור גם אם הוא לא בגובה העיניים כי הוא צריך לשרטט את הקו הזה. אבל לצד הדבר הזה חייבים להיות גם מענים שרגע מכירים בזה שבני הנוער מעשנים ושותים, ורגע לא להיות, כאילו יש את הבית ספר שזה תפקידו, ויש גופים אחרים וגורמים אחרים שצריכים לדעת ולתת את המענה, ולא לראות בזה רק בעיה שהיא בעיה של שימוש, אלא לראות את מה שמאחורי. אני חושב, שוב, אני עכשיו אומר משהו שהוא ברמת תיאוריה, אני יכול לתת דוגמא, אבל שפשוט מה שקורה בגלל הצורך כל הזמן במענה מיידי, מטפלים בסימפטומים, לא מטפלים בבעיה, ואז אנחנו נשארים כל שנה עם הסיפור של לטפל בסימפטומים של האלכוהול בסמים, שהולך ומחריף.

טלי שונרי:

לא, זה גם וגם צריך להגיד.

גיל טולפין:

אז אני אומר, אז אני לא מוריד, ברור, או לא מוריד את השימוש. אגב, אני מבין שאחד הדברים שאנחנו עושים זה כשמישהו, אנחנו פוגשים מישהו במצב שכרות, אז רגע עוזרים רגע להתאושש, להיות רגע במקום בטוח, אבל המשך הקשר הוא גם לדבר על ההשפעות של זה, ולדבר על המשמעות של זה, ולדבר על מה הדבר הזה יכול לעשות. זה לא שיח, הוא לא שחור ולבן מצד אחד, אבל הוא שיח שגם מדבר על ההשפעות והדברים, ובמקביל לזה פותחים את הפתח כדי לראות איך אפשר להתמודד עם הרקע שבגיני התחלת את השימושים, ואני אגיד גם בתור נער, בסוף, יש גם נערים שמשתמשים כדי להתנסות, פשוט היום המדרון הוא מאוד חלקלק בדבר הזה. אני מסכים איתך, אני לא חושב שצריך להוריד את זה לגמרי מהשולחן. אני חושב שזה חייב להיות כל הזמן בשיח

בהבנה שאי אפשר להמשיך לטפל רק בסימפטום ולצפות שהדבר ייפתר, כי אנחנו רואים שהוא לא, ויש שחיקה מאוד גדולה של סמכות הורית ושל הסמכות בכלל של המבוגר בבית הספר, ואז הדבר הזה יחד מביא לטשטוש גבולות שמאוד קל ללכת ולהתנסות בדברים האלה, אבל כשהתנסות מתחברת לאותן דוגמאות שאמרנו, אז זה כבר מגיע למסה הקריטית שם. אני מרגיש היום שאנחנו כמדינה לא מצליחים להיות.

אביגיל אלבז:

אבל זה נכון מאוד להגיד שזה כאילו המטרה של בית ספר, להגיד אסור ככה ואסור ככה, אבל מותר ככה ואסור ככה, ולא לדבר איתם בסופו של דבר בגובה העיניים. מה שווה שאתה מדבר עם בן אדם אם כל מה שהוא רוצה זה לברוח ולא להקשיב? ברגע שאתה מנהל איתו שיחה של, טוב, אני עכשיו סמכותי מעליך ויש לי כוח מעליך, ואני לא יודע מה אתה או מי אתה, אבל אני אומר לך ככה כי מחייבים אותי. זה לא, זה לא עובד. זה עובדתית לא עובד.

גיל טולפין:

אז שוב אני אומר, זה לא שחור ולבן, אבל צריך שיהיה את הפונקציות שמחזיקות את התפקידים, זה לא אומר שבית ספר צריך להגיד רק מה מותר ומה אסור. אבל מסגרות, חלק מהעניין הוא גם שיש מסגרות, הרי יש לנו בשנים האלה גם שחיקה מאוד גדולה של המסגרת כמסגרת. חלק מהעניין הוא שיש מסגרות,

לורה ורטון:

יש קווים אדומים.

גיל טולפין:

יש קווים אדומים, יש גבולות, שמישהו צריך להחזיק אותם ולהגיד אותם. בסדר. עכשיו, זה לא אומר שכל השיח מול בני הנוער, גם לא בתוך בית הספר, צריך להיות שיח של גבולות ושל מותר ואסור. אבל השיח הזה חייב להתקיים, זאת אומרת, חייב להיות גם את המותר ואסור, ולצד זה חייב להיות גם את השיח.

אביגיל אלבז:

אבל אם אתה לא מדבר איתו בצורה של אני אחראי, אני כאילו מכיל החוק עליך ואתה תעשה מה שאני אגיד לך, הוא פשוט לא יקשיב לך, ואז מה עשינו בזה, לא עשינו מזה כלום. חשוב שיש את זה.

גיל טולפין:

הדרך לשרטט גבולות היא מגוונת, בסדר, אני לא, שוב,

אביגיל אלבו:

בסדר, אבל אמרת גם אם זה לא בגובה העיניים. אני חושבת שזה טעות, גישה לא נכונה.

גיל טולפין:

יש דברים שאתה אומר, קח, קחו את חוזר מנכ"ל, לדוגמה, חוזר מנכ"ל מאוד ברור על ההתנהגויות הסיכוניות בתוך בית ספר, מה הגבולות, מה מותר, מה אסור. בסדר. ועכשיו, השאלה אם הוא נאכף או לא זה כבר סיפור אחר. בסדר. עכשיו, בסוף, אם עישנת סמים בבית ספר, ההשלכה מאוד ברורה, יש פה גבול.

דובר:

לא, לא מדובר, מדובר על מה ההשפעה בבית ספר, על השפעה מחוץ לכותלי בית ספר.

דוברת:

בדיוק.

גיל טולפין:

עכשיו, אני אומר, לבית ספר יש תפקיד מסוים, בסדר, שהוא היום, הוא הולך ומתרחב, אגב, הוא הולך ו, כבר היום כאילו שמים הכל, בית ספר צריך גם לחנך, גם לעשות הוראה, גם לשים גבולות וגם להיות מכיל. לא תמיד פשוט לעשות את כל הדבר הזה. אני חושב שהדבר הזה מביא לאורך השנים לשחיקה במודל הסמכות. עכשיו, אני לא אומר שמודל הסמכות צריך רק להגיד מה מותר ומה אסור. גם ההורים שלנו יודעים לשים גבול, ולהגיד מה מותר ומה אסור, ועדיין להיות אוזן קשבת. וזה המודל שצריך להיות, מודל שיודע לשים גבולות ומסגרת, וגם להיות אוזן קשבת. זה האמירה שלי. עכשיו, זה לא אומר, זה אומר שגם צריך להיות מקום של הבנה ברורה של מותר ואסור, ויש בתוך המקום הזה גם מרחב, זה יכול להיות דרך סדנאות, זה יכול להיות דרך דמויות בבית הספר, שמאפשרות שיח שהוא גם אחר. אבל הגבולות חייבים להיות נוכחים. ברגע שהגבולות לא נוכחים, אז יש שחיקה של הגבולות.

כרמית ספיר:

זהו, מותר לדבר על מותר ואסור, מה כל כך,

גיל טולפין:

הגישה, זה לא אומר על הגישה.

[מדברים ביחד].

לורה ורטון:

אני רק אציין שיש עוד וועדה פה ב5 וחצי, אבל אם רוצים להגיד דברים אחרונים.

אביגיל אלבז:

אחרון, אחרון, אחרון, כי לא נראה לי שהבנתם את מה שאמרתי. אתה אמרת באיזשהו שלב שצריך לנהל איתם את השיחה של מה מותר ומה אסור. אני מסכימה איתך לגמרי, אתה צודק, בית ספר צריך להציב גבולות. אבל אז אחר כך אתה אמרת שגם אם זה לא בגובה העיניים, ברגע שאתה מתחיל לדבר אליהם כאילו הם נחותים, לפחות בבתי ספר שאני הייתי בהם ככה דיברו אליי, שאני נחותה ושהם מעל החוק ושהם סמכותיים יותר ושאיני צריכה לכבד אותם כי ככה וככה וככה. נכון שאני צריכה לכבד אותם, אבל ברגע שאני מנסה לנהל איתם שיחה, זה לא קורה.

גיל טולפין:

אז אני חושב שאגב, זה דוגמה,

לורה ורטון:

ואפשר גם להציב את הגבול, ואז לדבר.

גיל טולפין:

ואז לדבר.

אביגיל אלבז:

בדיוק, אבל ברגע שזה לא בגובה,

גיל טולפין:

אני חושב שמה שאת מתארת, ואני לא אומר את זה רק עלייך, אבל כאילו, זה לא דוגמה עלייך,

אביגיל אלבז:

כן, כן, הבנתי.

גיל טולפין:

אבל מה שאת אומרת עכשיו, הוא בעיניי חלק מהשחיקה של מודל הסמכות. בסדר? היכולת לקבל לא כי לא, לא קיימת היום. בסדר.

דוברת:

נכון.

גיל טולפין:

היא לא קיימת היום.

ידיד ברוך:

זה המצב.

גיל טולפין:

לא, בסדר.

אביגיל אלבז:

אין מה לעשות.

גיל טולפין:

שנייה. אני אומר שזה חלק משחיקת מודל הסמכות. אני לא אומר שעכשיו צריך להתחיל להיות רק בגבולות ובלי הסברים לתוך הדברים. אבל גם צריך להיות איזשהם תהליכים שבהם מאפשרים להבין שיש חוקים, יש מסגרת, וזה החוק, כי הוא החוק, ואפשר לדבר ולהבין למה, אבל הוא החוק, הוא הכלל, הוא המסגרת.

לורה ורטון:

כאילו זאת ההתחלה.

גיל טולפין:

זאת ההתחלה, כן.

אביגיל אלבז:

בדיוק, זה מה שאני אומרת.

גיל טולפין:

עכשיו, כשאני אומר על גובה העיניים, יש הרבה דברים שאי אפשר לנהל אותם כל הזמן בשית. אני בא ממסגרת, בסדר, מסגרת פנימייה, מסגרת מאוד שהיא מצד,

אביגיל אלבז:

אני גם בפנימייה.

גיל טולפין:

לא, אני יודע, אמרת, אני אומר שהיא מאוד מסגרתית מצד אחד, אבל היא גם מאוד מכילה מצד שני. בסדר?

אביגיל אלבו:

כן.

גיל טולפין:

אז הגבולות, הם נועדו גם לשמור, הם נועדו להיות רגע איזושהי מסגרת, ויש מקומות שבהם אפשר להיכנס לשיח מלא ולהתחיל לדבר למה כן, למה לא, ויש מקומות שגם צריך לשים את המסגרת בתוך הדבר. ואני חושב שהסיפור, השאלה המרכזית היא לא, כאילו אני לא פותר את זה עכשיו, אני יודע שיש שחיקה במסגרות ובמודל הסמכות. אני אומר שהשאלה היא איך חוזרים למודל שבו אפשר גם לקבלו, בסדר, אני לא, הטענה היא לא, היא כלל וכלל לא לנוער.

[מדברים ביחד].

גיל טולפין:

הטענה היא לעולם המבוגרים.

לורה ורטון:

זה שפשוט הגענו לאיזשהו, אני מקווה, הסכמות, כלומר, אנחנו נצטרך לעבוד את זה. אני חושבת שזה מאוד מעניין לשמוע גם את דבריו וגם את התגובות. וסליחה, אבל אנחנו צריכים לסיים כי יש עוד ישיבה. מאוד מודה לכולכם.

כולם:

תודה. תודה רבה.

לורה ורטון:

אפשר לסגור את ההקלטה.

סיום הדיון